

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Inačica vank dan sveder izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Pate in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na planena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozna.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 88.

Usoda parlamenta zapečatena.

Dunaj, 10. marca.

Načelnik češkega agrarnega kluba poslanec Staněk je danes konfiriral z ministrskim predsednikom. Kakor izvem, je poslanec Staněk grofa Stürgkha obvestil, da bo njegova stranka obstrukcijo nadaljevala. Nameravana konferenca parlamentarnih voditeljev, ki bi se naj bila danes vršila, da se posvetuje, na kak način bi bilo mogoče najti izhod iz popolnoma zavožene situacije, se ni vršila. Celotredenska parlamentarna pavza poteka torej popolnoma brezuspešno in v četrtek bomo stali tam, kjer smo bili pred tednom. Jaskost obstrukcijskih strank izključuje vsako nadejo, da bi se mogel državni zbor bodisi s potrpežljivostjo, bodisi z nasilnimi sredstvi preriti do normalnega delovanja. Češka obstrukcija je medtem dobila novo moralno oporo. Tudi one češke stranke namreč, ki njeno taktiko odklanjajo, odobravaljo sedaj stališče: ako nimamo češkega delnega zbora, tudi ne potrebujemo parlamenta. Dr. Kramář je upravičenost agrarnih obstrukcijskih argumentov izrecno priznal, isto je storil tudi voditelj socialne - demokracije posl. Němec.

V parlamentu samem se položaj ne da več razrešiti. Razrešenje bi moralo marveč priti od zunaj. — Stürgkhov kabinet je s svojo pasivnostjo, s svojimi vednimi konspiracijami z nemškimi strankami, s svojim reakcionarnim sistemom in prvi vrsti kriv, da so se razmere v parlamentu tako žalostno razvile. Stürgkh in Hohenburger sta nositelja sistema, ki je moral nujno vesti do političnega položaja, ne glede na češko-nemško vprašanje. Afere dispozicijskega fonda, strašno zločinstvo poslanca dr. Švihe, so povrh dokazali, da se je moralna gnjiloba Stürgkhove ere zajedla tako globoko, da pomaga le eno sredstvo: kakor je narodno - socialna stranka in češki narod izgnal nesramnega špijona, izbrisal njegovo ime iz imenika poštenih narodnih ljudi, tako bi morali vsi avstrijski narodi in z njimi vred vsi

merodajni faktorji, izrezati iz političnega telesa države gnjilobo tega kabineta, ki je kot vzdrževatelj takih špijonov, kakor je bil Šviha, dokazal brezvestnost, kateri na svetu nima para! Prvi korak k ozdravljenju notranjega političnega življenja bi bila demisijska Stürgkhovega ministrstva. V normalno razviti državi je povsem naravno, da pade kabinet, ako odklanja zbornica sodelovanje z njim. Najprimitivnejši respekt pred zastopništvom ljudstva zahteva, da se umaknejo, ako treba, ministri-uradniki. Pri nas je narobe. Narobe tudi tedaj, kadar gre za velike državne interese. Vzemimo le zvišanje rekrutov. Na celim svetu bo menda Avstrija edina država, ki si bo morala ojačiti svojo obrambno silo brez soglasja, da, proti volji izvoljenih zastopnikov ljudstva. V »absolutistični« Rusiji bi bilo kaj takega nemogoče. Izračunamo si lahko velikanske moralne izgube, ki jih utrpí država pri internacionalni javnosti, ako bodo ministri s Š 14. zvišali rekrutni kontingent. Menijo, da se nahaja morar-hija že v popolnem razkrajanju — samo radi tega, ker smatra grof Stürgkh, da se mora parlament brez-pogojno pokoriti njegovim intencijam, in ker ministrski predsednik nima toliko državniške in moralne kreposti, da bi izvedel to, kar bi moglo sedaj edino še rešiti položaj — svojo demisijsko.

Sprememba vlade ustvarja tudi v najzapletenejših situacijah nova razporeženja. Nov kabinet bi tudi v danih razmerah mogel računati na razrešitev krize.

Naš kabinet izjavlja, da ne gre. Ministri bodo poslali poslance domov. Načrt grofa Stürgkha je silno prozoren. Državni zbor ne uživa v javnosti prevelikih simpatij, prebivalstvo je sito večnih parlamentarnih preprirov in meni, da se v parlamentu preveč govori in premalo dela. To razpoloženje proti parlamentu bi grof Stürgkh in njegovi zapletniki radi napeljali v strugo protikonstytucionalne ideje sploh. Radi bi diskreditirali državni zbor popolnoma in se na njega razvalinalah utaborili v znamenju absolutizma in reakcije, aplavdirani od slavne publike.

Vlada morda ne misli, kako nevarni so podobni eksperimenti. Dr-

žavniška preslepljenost grofa Stürgkha ne vidi, da je normalno funkcionirajoči konstitucionalizem danes bistveni predpogoj mirnega in smotnega razvoja države in njenih institucij.

Ker tega ne uvidi, bo zaključil menda že ta teden parlament, vladal bo tja do jeseni s pomočjo Š 14. in razmišljaj, ali naj državni zbor razpusti, ali ne . . .

In na jesen? V modernem življenju se ne dajo več razglašati ukazi: Parlament je odpravljen.

Trbovlje — padle.

Opomba uredništva: Pri-jučnjega dopisa nismo prejeli od svojega navadnega poročevalca. Ker nam detajli trboveljskega volilnega boja naravno ne morejo biti natančno znani, prijavljamo ta dopis z določkom, da moramo odgovornost prepustiti dopisniku.

Treba je, da svojo nesrečo, žalost in sramoto potožimo širši javnosti. Pred 21. leti posrečilo se je takratnim Slovincem pod vodstvom g. Roša iztrgati Trbovlje iz nemškutarskih rok. Celih 15 let je trboveljska občina pod županovanjem g. Roša v gospodarskih in nacijskih ozirih krepko napredovala. Z nepopisno varčnostjo je znal Roš ustvariti svoji občini najdalekosežnejšo in naravnost velikanska dela: cesta, ki veže Hrastnik s Trbovljami, ona, ki spaja Govej potok s Hrastnikom, Retje s Trbovljami in Hrastnikom, nakup občinskega posestva z lepo hosto, monumentalne ljudskošolske stavbe v Hrastniku in Trbovljah, izolirnice, telefonska zveza med Hrastnikom in Trbovljami, ubožni zaklad in nebroj drugih del, so stvarstva, ki bodo g. Rošu osigurala trajno častno mesto v trboveljski zgodovini. Kar pa da njegovemu gospodarskemu delu svetlo gloriolo, je čvrstost se razvijajoči narodni značaj trboveljske občine vso dobo njegovega županovanja. Občina se je tudi po njegovem prostovoljnem odstopu pod županom g. Voduškom upravljala v smeri, kateri je sledil g. Roš, dokler nas ni dne 4. in 5. t. m. zadela težka nesreča.

Ne moremo si še danes ustvariti jasne slike, kdo je bolj zakrivil našo pogibelj, ali nečuvni pritisk od strani premogokopa, ali napačna naša taktika, naša mlačnost, izdajstvo ali osebnosti.

Hrastniški in okoliški narodni zaupniki so zavzeli na svojem sestanku stališče, da se mora absolutna premoč narodne stranke v obč. odboru za vsako ceno obdržati in naj si bo potem potom kompromisov ali s samostojnim nastopom. Decidirano so izjavili, da bi prišel kompromis s klerikalci šele potem v poštev, ako bi morali nastopiti proti soc. demokratu in proti Nemcem. Definitivno ureditev vprašanja glede kompromisov se je prepustilo skupnemu zborovanju vseh narodnjakov, ki se je obljubljalo iz Trbovelj. Do tega zborovanja pa iz neznanih vzrokov ni prišlo, temveč se je po kratkih poskusnih pogajanjih z Nemci in potem z demokrati, sklenil kompromis s klerikalci, sklenilo se je pustiti 3. razred brez boja demokratom, v 1. pa nastopiti proti Nemcem.

In to je bila največja usodepolna napaka. Klerikalci nimajo nobene moči in nobenih glasov ter nam je bilo njih sodelovanje v večjo škodo kot pomoč. Saj vendar poznamo naše Trbovljce, da jim ni za klerikalce in da z njimi nočejo sedeti pri isti mizi. In tako smo odgnali mnogo svojih volilcev. Če pa nismo imeli od klerikalcev ničesar pričakovati, demokracije pa so bili nedostopni, preostajalo drugega, kot kompromis s premogokopom, s katerega pomočjo bi obdržali zanesljivo 2. in 3. razred. Do tega zaključka bi gotovo prišli na skupnem sestanku po treznem preudarku in medsebojnem izmenjanju misli, ako bi vodilna oseba apodiktčno ne zavrnila vsako misel, da shajamo lahko in lažje brez internacionalne demokracije.

S to kardinalno taktično napako pošli smo se s slabimi avspicijami v boj. Pregrešilo se je z že staro trboveljsko napako, da se prične delati šele zadnji trenutek, da o naših namerah sklepa le par ljudi, dočim volilci do zadnjega trenutka ne smejo o tajnostnih pogajanjih naših voditeljev ničesar zvedeti. Pokliče se jih še le tedaj, ko je skrajna sila, vse de-

lo pa potem počiva na rami redkih naših mož, ki se podajo brez strahu v borbo. Kljub vsemu bi se zmagali, ako bi v 1. razredu ne bilo breznačajnih izdajalcev, kot je Alojz Logar, ki je zaradi par monterjev, ki so, zaposleni pri premogokopu, pri njem na hrani, in radi nekega pota, prodal kakor vedno svojo močnatost. En drug naš volilec je iz istih razlogov, čuteč se odvisnega, ostal doma; mesar Božič je snedel svojo besedo, južna železnica je šla z Nemci. Najklavernejšo vlogo pa so igrali demokracije, ki so na vseh zborovanjih in zasebno sveto obljubljali glasovati z nami, nazadnje pa so se sramotno umaknili pred onimi kapitalisti, zoper katere vedno, če jih ni pateg, junško grmijo. Tako se je zgodilo, da smo v 1. razredu propadli za 1 glas.

Vaš list je prinesel brzojavko, da je v 2. razredu prodrla slovenska lista. Žal, da ni res! Nemci vzeli so iz naše liste 4 kandidate gg. Vodušek, Kramer, Moll in župnika Časl — naravno je, da so ti prodili. Od naše liste, brez nasprotnih glasov je bil izvoljen edino le g. Roš, dočim so naši najboljši možje, kakor Goropčevšek, Forte, Drejo, Dežman, Počivalšek padli. Deloma smo tudi tu sami krivi. Prvi 4 imenovani gg., ki so jih Nemci sami tudi kandidirali, naj bi se umaknili v 1. razred ter dali prostor 4 našim kmetom, in brezdvomno bi cela naša lista v 2. razredu zmagala.

Izid volitev v 2. razredu bi pa vplival na onega v 1. razr. in tudi v temu bi nemara zmagali mi. Poudarjati moramo, da je bil pritisk od strani premogokopa naravnost grozovit. Nemški in žal, tudi slovenski uradniki so delali z brezobzirnim terorizmom na našo propast. Vsi ti ljudje spadajo v kriminal! Vse pisarne pri premogokopu so bile prazne, vsi uradniki so lovili, pripravljali in nam trgali iz rok naše volilce. Grozili so jim, da ne dobe nobenega zaslužka, da gverk ne bo kupoval lesa itd. Žalostno in mučno je bilo gledati pri tem janičarskem delu slovenske uradnike, ki so v največji meri pripomogli k padcu te naše važne postojanke. Objokani so prihajali naši volilci z volišča, stiskali pesti. Težka

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.
(Dalje.)

Gospo Klariso je stresla mrzlica in obupno je vila roke. Katera bolest se pač more primerjati bolesti matere, ki trepetja za življenje svojega sina. Ginjen sočutja je rekel Lupin:

— Midva ga rešiva! O tem ni treba nič dvomiti. Toda potrebno je, da poznam vse posamičnosti. Nadaljujte torej, prosim vas... Kako da ste še tisti večer izvedeli, kaj se je zgodilo v Daubrecqovi vili v Enghienu?

Gospa se je obvladala in je četrta s solzami na očeh povedala:

— Prišla sta mi to naznanit dva vaša tovariša ali, bolje rečeno, dva Vaucheraya posebno vdana tovariša, ki ju je bil najel za veslanje čolnov.

— Ta dva, ki stojita tu pred hišo, Grogard in Le Ballu?

— Da! Ko ste bili zasledovanju policijskega komisarja utekli s tem, da ste s čolna skočili in plavaje prišli na kopno, ste vrnili se z avto-

mobilon v mesto Grogardu in Le Ballu mimogrede povedali, kaj se je zgodilo. Prestrašena sta prihitela k meni in mi sporočila grozno novico. O, to je bila strašna noč! Gilbert v ječi! Kaj storiti? Poiskati vas in vas prositi pomoči? A kje naj vas dobim? V tisti strašni uri, prisiljena od strahu za lastno varnost, sta mi Grogard in Le Ballu razkrila, kako vlogo je igral Vaucheray, kako načrti zore v njem in kakšen je njegov končni namen...

— Mene v stran spraviti, kaj ne, se je zasmejal Lupin.

— Da! Ker ste vi Gilbertu popolnoma zaupali, je Vaucheray Gilberta ostro zasledoval na vseh njegovih potih in je tako izvedel za vsa vaša, pod različnimi imeni najeta stanovanja in skrivališča. Njegov namen je bil ta: Čim dobi kristalni zamašek, čim dobi listo sedemindvajsetih podkupljenih poslancev v roke in postane s tem dedič Daubrecqove strašne mogočnosti, pa izroči vas in vaše tovariše policiji... in postane vaš naslednik...

— Ta tepec, je mrmral Lupin, tak podrejen človek, pa naj bi postal moj naslednik.

Čez trenutek je vprašal Lupin:

— A kako je z vložki v vratih?

— Tudi to je preskrbel Vaucheray. Pripravljal se je na boj zoper vas in zoper Daubrecq. Pridobil je nekega akrobata za to delo. Mož je bil majhen in droben, kakor otrok in

je mogel zlesti skozi odprtine, ki nastanejo, če se iz vrat odstranijo vložki. Pripravil je skrbno vse in s pomočjo tega akrobata prišel na sled vsem vašim tajnostim in vjel mnogo vaših pisem. To sta mi povedala njegova tovariša. Že v tistem hipu me je spreletela misel, da poskusim Gilberta rešiti s pomočjo njegovega brata, mojega malega Jacquesa, ki je čudovito droben in izredno inteligent in pogumen. Na Gilbertovem stanovanju sem dobila ključke do vašega stanovanja v ulici Matignon-Grogard in Le Ballu sta me spotoma prigovarjala, da je bolje, če vam vzamem zamašek, kakor da vam vse razkrijem. Mali Jacques je v malo minutah izpolnil moje naročilo. Odstranil je po Vaucherayu že zrahljane vložke v vaših vratih, se splazil v vašo sobo in mi prinesel zamašek, ki vam ga je bil dal Gilbert. Trepetaje sladkih upanj sem prišla domov. Zdaj imam jaz v rokah talisman, sem si rekla, s katerim postane Daubrecq suženj moje volje. Daubrecq bo moral storiti vse, kar je mogoče, da bo Gilbert osvobojen. Moj sin je rešen, je vriskalo moje srce!

— No — in?

Karisa je vstala s svojega sedezja, se nagnila k Lupinu in z drhtečim glasom rekla:

— V tistem kristalnem zamašku ni bilo ničesar, razumete, prav ničesar, nobenega papirčka, nobene

stvarice. Vlom v Enghienu je bil brez koristi in brez koristi je bilo, da je bil Leonard umorjen, in moj sin je šel za nič v ječo...

— A... kako... kako... je jecjal Lupin.

— Vidite, tisti zamašek, ki ste ga Daubrecq vzeli v Enghienu, ni tisti, ki je bil izdelan po njegovem naročilu, ampak je služil le za vzorec steklarju Johnu Howardu v Stourbridgeju.

Če bi Lupin ne bil stal pred ženo, ki se ji je bralo z obraza, kako strašne muke trpi, bi gotovo ne bil zamočal posmehljivih besedi, ki so mu silile na jezik.

— Ah, ali je bilo to neumno, je dejal. Toliko bolj neumno, ker je zdaj Daubrecq opozorjen.

— Ne, je odgovorila gospa. Šla sem še tisti dan v Enghien. Daubrecq je takrat že mislil, kakor misli še danes, da se je zgodil pri njem navaden vlom, ki je imel samo namen, odnesti njegovo dragoceno pohištvo. V tej zmoti ga je potrdilo posebno to, da ste pri stvari udeleženi tudi vi.

— Toda, zamašek je vendar izginil...

— Tisti zamašek, ki je izginil, pač nima posebnega pomena za Daubrecq, saj je le vzorec...

— Kako pa to veste?

— Ker je na spodnjem koncu nekoliko opraskan; sicer sem se pa o tem prepričala na Angleškem.

— A zakaj je potem umorjen Leonard nosil v žepu ključ do omarice, v kateri je bil hranjen ta zamašek in kako da je Daubrecq ta zamašek prinesel seboj v Pariz?

— Brez dvoma pazi Daubrecq na ta zamašek, ker je vzorec drugega, ki ima zanj velikansko važnost. Zato sem ta zamašek nesla tudi nazaj v njegovo vilo, predno je zapazil, da je bil ukraden. In zato sem tudi drugič, ko ste imeli vi zamašek v žepu, napotila malega Jacquesa, da vam ga je vzel in ga dala hišnici, da ga je položila na mesto, kjer je bil prej.

— Daubrecq torej nič ne sumi?

— Ne! On ve, da iščemo listo podkupljenih poslancev, ne sluti pa nič, da veva Prasville in jaz, v kaki stvari ima to listo skrito.

Lupin je vstal s svojega stola in je šel razmišljati parkrat po sobi gor in dol. Potem se je vstavil pred Klariso Mergy.

— Če vse preudarimo, se pokaže, da od dogodka v Enghienu nista prišli niti za korak bližje svojemu cilju.

— Niti za korak, je pritrdila gospa. Trudila sem se dan za dnem s pomočjo onih dveh mož, se časih ravnala po njihovih nasvetih in časih po lastnih nazorih, a vse brez pravega načrta, brez pravega cilja...

(Dalje prihodnjik.)

zavest nani je morila srce, zavest, da smo izgubili naše narodne Trbovle v osrčju slovenskih zemlja, prodani in izdani od naših sobratov. Kaj bo zdaj, se vprašujemo, šepečemo...

Posledice tega udara so dalekosežne. Bati se je, da postane okrajni zastop laški popolnoma nemški in da pade cel laški okraj. Saj vemo, da stoji sv. Krištofska občina pod vplivom laških nemških kmetov. Iz Zidanega mesta prihaja vest, da so se združili tamošnji demokrati z Nemci, da si pribere tudi 3. razred. V kratkem se spopolni krajni šolski svet v Hrastniku, kako bo odločila nemška večina, si lahko predstavljamo. Izid občinskih volitev bo napravil skrajno slab vtis na slovensko javnost, nasprotno na vlado in njene kroge. O težkih posledicah za občane same niti ne govorimo. V korist domačinov gverki in demokratje ne bodo delali, ker ti vsi zasledujejo svoje koristi.

Trboveljci in Hrastničanje! Dela, napornega dela bo treba, da popravimo svoje grehe, zbršimo ta madež ter spravimo svojo občino tja, kakor smo jo pred 21. leti. Pri tem delu moramo biti udeleženi složno vsi, ki smo res narodni. V to svrhu pa je na mestu, da se spoznamo med seboj in sami sebe in da izčistimo svoje vrste. Nikarte obupavati, temveč zidajte znova, kar razpadlo; podlaga pa mora biti trdna in čvrsta, da bodo trdne in čvrste tudi Trbovle, ko jih vrnemo svojemu narodu. In to se bo zgodilo!

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 10. marca 1914.

Župan otvoril sejo ob 6. popoldne, imenuje za zapisničarja občinskega svetnika gg. Reiserja in Šerjaka ter naznani, da sta opravila svojo odsotnost občinskega svetnika gg. dr. Novak in dr. Zajec. Župan g. dr. Ivan Tavčar naznani nadalje, da je poslal c. kr. sodni svetnik g. Cernstein v Kočevju 50 K, ki naj se razdele v smislu volila c. kr. mornariškega oskrbnika v p. Vlaču. V Cernsteina med uboge. Župan mu je izrekel zahvalo. Došel je Almanah mesta Zagreb in knjiga Evgena Schwidlerja, Arbeiternachweis. Obe knjigi sta v arhivu na razpolago. Župan g. dr. Ivan Tavčar se oglasi nato k najnujnejšemu predlogu, predsedstvo prevzame podžupan g. dr. Karel Triller.

Zvišanje deželnih doklad.

Župan g. dr. Tavčar izvaja: Slavni občinski svet! Kakor znano, je deželni zbor sklenil povišati deželne doklade, zato je nujno, da se izreče o tem zvišanju tudi mestni svet, kot zastopnik onega dela prebivalstva naše dežele ki bo po tem zvišanju najbolj prizadeto. Nujsno je bila sprejeta in župan nadaljuje:

Slavni mestni svet!

V zadnjem zasedanju deželnega zbora se je v pokritje deželnega primankljaja v znesku 1.600.000 K sklenilo povišati deželne doklade po celi deželi. Za nas, ki živimo v tem mestu je pred vsem važno vprašanje, v koliko bo pri tem zvišanju prizadeto prebivalstvo našega mesta. Povišanje se od doklade na zemljiški davek za 15%, obrtni davek za 15% in vsi drugi direktni davki za 35%, užitni na v Ljubljani pa na 174%. Nam ne preostaja drugega, kakor da vprašamo, kakšne finančne posledice bo to imelo za Ljubljano.

Izračunalo se je in v številkah je dognano, da bo dežela vsled tega povišanja užitnine vzela iz Ljubljane okrog 400.000 K, iz drugih davkov pa bo dobila okrog 350.000 K. Lahko trdim: Če bo ta zakon sankcioniran, se bo vsled tega davek povišal za najmanj 800.000 K.

Po mojih mislih je ta davek krivičen ker ne stoji prvič v nobenem razmerju z dobrotami, ki jih dobiva Ljubljana od dežele, na drugi strani pa tudi zato, ker se je nenaravno visoko povišal ravno davek, ki zadene revnejše sloje ravno tako, ali pa še hujše, kakor bolje situirane kroge.

Moja naloga ni, da bi tu vzdihoval. Vzdihovanja je bilo dosti v deželnem zboru. Mislim pa, da je absolutno neizvedljivo, če dežela zahteva od Ljubljane, da naj plača polovico deželnega deficita. (Klici: Skandal je to!)

To ni v razmerju z obrtnim in trgovskim stališčem Ljubljane. Če prisilijo Ljubljano k takemu plačevanju, je to najmanj rečeno, skrajno neumisljeno, da ne rabim drugega izraza.

Če primerjamo deželni proračun in proračun mestne občine Ljubljanske, pridemo končno do sklepa, da mora Ljubljana za deželne potrebe

plačevati več, kakor za svojo lastno. Če bi na primer prisilili Dunaj k takemu plačevanju, potem bi videli, kak krik bi nastal!

Obžalovanja vredno je to povišanje tudi s tega stališča, ker je mestna občina sklenila z erarjem lani pogodbo, na podlagi katere mora plačevati

občina erarju 275.000 krom

za zakup užitnine. Ne prikrivam, da mestna občina že lani, še pod staro pogodbo, ni dobila od užitnine onih vsot, ki jih je izdala za zakup. Sedaj pa mora biti vsakemu jasno, da bo konsum v Ljubljani padel in mestna občina ne bo mogla dobiti iz užitnine one vsote, ki jo bo izdala za zakup. Tudi v tem pogledu bo zadeta Ljubljana zelo občutno in nič ne pretiravam, če pravim, da bo primankljaj znašal morda 100.000 K. Na drugi strani pa ne rečem, da bi bile mestne finance slabe, pač pa je gotovo, da so šibke in če bo dežela vedno samo jemala iz mesta, potem tudi mestna občina ne bo mogla misliti na ureditev svojih financ.

Zato sem takoj, ko je bila v deželnem zboru sprejeta predloga, brzojavil svoje pomisleke ministrskemu predsedniku in vodji finančnega ministrstva ter vložil obširen promemoria, v katerem sem dokazal, da zasluži Ljubljana usmiljenje. Zato stavi tudi danes sledeči

nujni predlog.

Mestni svet skleni:

1. V imenu mestne občine Ljubljanske in njenega, v kolikor pridejo v poštev deželne doklade, že itak preobremenjenega prebivalstva se v svo odločnosti ugovarja proti povišanju deželnih doklad, s katerimi se Ljubljani nalozijo skoraj polovica deželnega primankljaja, torej letnega novega davka 800.000 K.

2. Mestni svet obžaluje, da je deželni zbor, oziroma večina tega zbora tudi pri tej priliki držala se pogubonosnega vodila, da se iztisne iz Ljubljane kolikor največ mogoče in da se pri tej priliki na 174% povišale tiste doklade, ki bodo najobčutnejše zadevale revne sloje našega prebivalstva.

3. Mestni svet obžaluje, da je z deželnimi dokladi mestna občina prav občutno prizadeta pri svoji užitninski pogodbi z državo, ker je gotovo, da bo vsled povišanja deželnih doklad zdatno padel konsum v Ljubljani.

Mestni svet konstatira, da Ljubljana od dežele ničesar ne dobi in da je povišanje deželnih doklad oprto na diferenciranje ne med davkoplačevalci, temveč med volilci posameznih političnih strank; zategadelj je mestni svet prepričan, da je taka gospodarska politika dežele skrajno krivična in nevedrjiliva.

4. Mestni svet odobruje vse korake, katere je župan napravil proti neznosnemu povišanju deželnih doklad ter pooblašča župana, da o današnjem sklepu obvesti ministrskega predsednika kakor tudi voditelja finančnega ministrstva.

K besedi se je oglasil zastopnik nemške stranke, občinski svetnik g. Pammer, ki je izjavil, da so Nemci proti vsakemu diferenciranju in da bodo glasovali za predlog.

Kot drugi se je oglasil k besedi občinski svetnik g. Kristan, ki se tudi pridružuje najnujnejšemu predlogu ter obširno utemeljuje krivičnost takega diferenciranja, ki najhujše zadene delavske sloje. Kritizira, da je Ljubljana v veliko večji meri kakor drugi kraji na Kranjskem prizadeta po novih dokladah. Če se je hotelo Ljubljano posebno obremeniti, bi se bilo moralo to zgoditi le sporazumno z zastopom ljubljanskim. Tendence vseh sklepov deželnega zbora pa je ta, da se Ljubljana popolnoma izčrpa, ne dobi pa ničesar. To diferenciranje pa nosi poleg tega še popolnoma strankarski značaj.

V imenu S. L. S. je podal nato občinski svetnik g. Lilleg zelo interesantno in značilno izjavo:

Tudi mi uvidevamo, da je predlog županov upravičen in da so njegova izvajanja utemeljena. Zato bomo glasovali za ta nujni predlog. Želimo pa, da se izpusti drugi odstavek tretjega predloga ali pa vsaj, da se o tem odstavku glasuje ločeno, ker v tem odstavku mestni svet konstatira, da ne dobiva ničesar od dežele. (Klici: Res je! Kje pa je dr. Zajec?) Faktično je povišanje deželnih doklad krivično in neupravičeno.

Ni pa res, da bi služilo diferenciranje doklad samo v strankarske namene, ker bodo po teh dokladah prizadeti tudi pristaši S. L. S. v Ljubljani. Glasovali bomo za županov predlog.

Pri glasovanju so bili vsi 4 deli županovega nujnega predloga, izvedeni drugi odstavek tretjega pred-

loga, sprejeti z vsemi glasovi občinskega sveta, drugi odstavek tretjega predloga pa je bil sprejet z glasovi naprednjakov, Nemcev in socialnega demokrata.

Občinski svetnik g. Hudovernik je poročal nato o dopisu deželne odbora glede nameravane priklopite dela občine Moste mestni občini. Deželni odbor je naročil županu, da naj izposluje izjavo občinskega sveta glede priklopite tega dela občine Moste od Zelene jame do kemične tovarne. Na prvi pogled je razvidno, da je seznam deželnega odbora nepopoln in skrajno površen, manjka namreč cela vrsta parcel. Predlogu deželnega odbora personalni in pravni odsek v smislu županovega dopisa z ozirom na to, da ni sedaj pravi čas za tako priklopitev in tudi kljub temu da je ta del občine Moste v vsakem oziru zanemarljen, ni mogel pritrlditi.

Župan razjasni, da je občina Moste napravila sklep, ki je popolnoma nejasen. Od posestnikov v Zelenu jami je skoraj polovica izpuščena, tako da bi bil po tem načrtu eden tamošnjih stanovanec pod mestom, sosed pa pod močvansko občino. (Klici: Politična geometrija!) Ta operat je popolnoma neporaben. (Pritrjevanje.) Odklonitev se odobri.

Poročevalec občinski svetnik g. Hudovernik poroča nato o razpisu c. kr. deželne vlade glede prošnje deželnega odbora kranjskega za podelitev obrtne koncesije za

kranjske deželne elektrarne

s sedežem v Ljubljani.

Deželni odbor prosi za neomejeno koncesijo za električne naprave in daljnovode ne samo za celo deželo, marveč tudi za posamezne občine in zadruge. Mestna občina ugovarja temu, da bi se dala koncesija za Završnico že sedaj, dasi v Ljubljani ni še duha ne sluha o teh deželnih električnih napravah. Proti taki koncesiji mora mestna občina ljubljanska kar najodločnejše ugovarjati. Mestna občina ima sama svojo koncesijo, ki popolnoma odgovarja krajevnim razmeram ter je s svojo elektrarno v posesti nekakega monopola za električne sile. Branila se bo torej popolnoma naravno proti vsaki konkurenci, zlasti ker ne more utrpiti dohodkov iz svoje elektrarne.

Sprejeti so bili nato sledeči predlogi:

1. Mestna občina ljubljanska najodločnejše ugovarja proti temu, da bi se deželnemu odboru podelila z ozirom na završniško električno centralo neomejena koncesija tudi za Ljubljano.

2. Občinski svet naglašja, da je mestna občina v posesti koncesije, ki krajevnim razmeram popolnoma zadostja.

3. Deželna vlada se opozarja, da mestno gospodarstvo dohodkov iz mestne elektrarne ne more pogrešati.

4. Deželna vlada se pozivlja, da o svojem tozadevnem sklepu obvesti tudi mestno občino ljubljansko.

5. Županu se da pooblastilo, da v slučaju, da dobi deželni odbor neomejeno koncesijo, vložijo pritožbo na ministrstvo in če treba tudi na upravno sodišče.

Za te predloge so glasovali vsi občinski svetniki, razen svetnikov S. L. S.

Na predlog istega poročevalca se sprejme izprememba besedila ustanovnega pisma za cesar Franc Jožefovo jubilejno ustanovo za obiskovalce obrtno-strokovnih šol.

Podžupan g. dr. Karel Triller poroča o ponudbah za najem mestne kopeli v Kolesiji do 30. aprila 1917. Kopel se odda ponudniku Tomo Korbarrju za letnih 1500 K pod že znanimi pogoji.

Sosovim dedičem se dovoli za posojilo Mestne hranilnice v znesku 15.000 K prednost zastavne pravice pred 3% potresnim posojilom, ker je to posojilo po vrednosti posestva v znesku 80.000 K popolnoma varno.

Razstave mest v Lyonu se mestna občina ljubljanska ne bo udeležila.

Občinski svetnik g. Bončar poroča o prizivu Katarine Kovič proti odloku mestnega magistrata glede zgradbe barake za prodajo živil ob Metelkovi ulici. Postavitev barake se dovoli do preklica.

Občinski svetnik g. Ružička poroča o posipanju ceste Galjevice in glede parcelacije mestnega sveta med Dolenjsko cesto in progo Dolenjske železnice. Dolenjski kolodvor se bo razširil in zato ne kaže to dvoje izvršiti že sedaj. Sicer je za parcelacijo izdelan načrt, parcelacija pa se bo izvršila šele, kadar se bo pokazalo koliko sveta potrebuje Dolenjska železnica in kadar se bodo oglašili interesi. Za enkrat se obe vprašanji odgodita. K predlogu je govoril občinski svetnik g. Zupancič.

Na predlog občinskega svetnika g. dr. Phippenbacherja se od-

pušči Leopoldu Rothu pasji davek za njegovega psa čuvaja na Cesti na Rožnik.

Za direktorij mestne elektrarne in mestnega vodovoda poroča občinski svetnik g. Reiser glede preuredbe uprave obeh mestnih podjetij. Uprava naj se izpremeni popolnoma v trgovskem smislu po vzorcu drugih mest tako, da bi stal direktorij teh podjetij napram občinskemu svetu v podobnem razmerju, kakor upravni sveti delniških družb napram občinam zborom delničarjev, dočim je sedanjí direktorij le nekaj poročevalec. Podjetji se na ta način osamosvojita na trgovski podlagi. Direktorij je že izdelal opravični red za bodoče ravnanje in glede osamosvojitve od mestnega knjigovodstva in likvidacije. O tem opravičnem redu naj se posvetuje razširjeni direktorij. V principu se sklene taka osamosvojitve ter v svrhu nadaljnjih posvetovanj izvolijo v ta direktorij še 4 občinski svetniki in sicer gg. dr. Novak, Ružička, Pammer in Lilleg. Sklene se nadalje, da se otvori lastna prodajalna mestne elektrarne v sedanjih prostorih zglaševalnega urada. V tej prodajalni se zglašujejo tudi popravila in sprejemajo naročila. Oddajni red se izpremeni v tem smislu, da se strankam, ki se ne pokore predpisom mestne elektrarne, zaračuna 1 v več za hektovart, oziroma odvzamejo eventualne ugodnosti. Drugi tozadevni predlogi bodo spadali že v delokrog novega direktorija.

Na predlog istega poročevalca se odpiše raznim prosilcem polovica plačila za večjo porabo vode, samo g. Treotu se glede njegove prošnje za hišo na Marije Terezije cesti ne ugodí.

Sledile so nato še razne interelacije tako obč. svetnika g. Beliča glede posipanja ceste od Dunajske ceste proti gimnaziji in prepovedi vožnje na tej cesti, občinskega svetnika g. Malija glede prošnje na železniško ministrstvo, da se zopet ustavi gorenjski poštni vlak, ki prihaja v Ljubljano okrog 7. zvečer, občinskega svetnika g. Pammerja glede sklicanja odseka za mestno planarno in komisijalnega ogleda pri podirajočem se delu starega rimskega zidu na Mirju. Nadalje so sledili predlogi, oziroma interelacije zaradi trebljenja jarkov ob poti na Rakovo Ježo, trebljenja jarkov pri Dolenjski železnici, zasadtve sadnega drevja ob Ižanski cesti in vodovodne cevi v Jenkovi ulici. Občinski svetnik g. Kristan želi primerne razglasitve, kje se naj organizacije ki so upravičene do podpore za svoje brezposelne člane, zglaše. Nato je sledila

tajna seja.

Občinski svet je dovolil, da nastopi g. dr. Alojzij Kraigher službo sanitetnega asistenta najkasneje 1. julija 1914.

Dvema učiteljema na mestni šoli na Barju se je dovolila potnina po 200 K na leto. Vdovi pok. mag. uradnika Ant. Gutnika se je dovolila normalna pokojnina. Sklepanje o priznanju posmrtni četrti se je odgodilo.

Ugodilo se je prošnji vdove nekega mag. uslužbenca za nadaljno prejemanje vzgojnine.

Sklepanje o predlogu obč. svetnika Kristana glede sustentacijske gaže nekemu slov. igralcu se je odgodilo.

Ugodilo se je prošnji: za prenos gostilniške koncesije J. Bernardovih dedičev s Poljanske ceste št. 26. na Sv. Petra cesto št. 26; za koncesijo za žganjetoč Ant. Ravhekarja pred Škofijo in za razširjenje kavarniške koncesije Leopolda Tratnika.

Prošnja za prepis gostilniške koncesije vdove Trškanove, omožene Kokaljeve, na njeno sedanje ime je bila odklonjena.

Afera Šviha.

Doigrana je tragična igra. Kadar je umrl človek, ki je delal v svojem življenju samo krivico, molče celo nasprotniki. Šviha je mrtev, za češki narod je mrtev, ob njegovem moralnem grobu pa ne morejo in ne smejo molčati niti oni, ki so še pred dnevi hodili za njim. Grozne so bile obdolžitve, ki so jih izrekli »Narodni Listy« proti dr. Švihi. »Česke Slovo« pravi, da je narodno - socialna stranka izvedela za dr. Šviho-vo krivdo šele iz »Narodnih Listov«. To ni samo mogoče in verjetno, marveč — lahko rečem — edino mogoče. Kako bi pa mogla cela vrsta uglednih in idealnih mož vedeti za zločin in ne storiti koraka, da bi iztrebila zlo? Enako pravično pa bi moralo biti »Česke Slovo« napram »Narodnim Listom«, ki so odkrili afero. Dr. Kramar je pač slisal že pred dvema letoma o obdolžitvi proti dr. Švihi, verjeti na tel obdolžitvi

ni hotel in ni mogel, ker razen obdolžitve ni imel nobene opore za njegovo krivdo. Končno pa vzemimo slučaj, da bi bil dr. Kramar obvestil narodno - socialno stranko o grozni sumnji že pred dvema letoma, ne da bi bil imel dokaze v rokah. Posledica bi bila, da bi padla narodno - socialna stranka po mladočehih kot obrekovalci. Švihovo krivdo bi bili kratkomalo utajili, ker ne bi bili verjeli, da je mogoča taka propalost. — Zato je jalova trditve, da nosijo krivdo mladočehi, ker nobeden ni opozoril narodnih socialistov: »Pazite na Šviho!« — Isto velja za pokojnega urednika Anyža, ki ga pa je vezala poleg tega še častna beseda.

O koncu afere Šviha poroča »Česke Slovo« sledeče: Ko sta prišla oba tajnika narodno - socialne stranke k dr. Švihi, da ga pozoveta v imenu eksekutive narodno - socialne stranke, da odloži mandat, ju je sprejel Šviha s solzami v očeh ter rekel: »Torej, tudi vi me obsojate? Preisgam, da sem popolnoma nedolžen! Če je še pravica na svetu, se bo moja nedolžnost izkazala.« Nato je vzel iz žepa brovning in govoril: »Če bi ne imel žene in otrok, bi vedel, kaj moram storiti.« List piše nadalje: Šviha je sedaj zunaj stranke. Če je nedolžen, naj se zagovarja. Mi smo postopali pravično. Ne moremo o njem soditi, ker nam ni nobeden predložil materijala. Uklonili pa smo se sodbi ljudi, o katerih objektivnosti ne smemo dvomiti.

Kljub krivdi dr. Švihe, leži v aferi tragika, ker je od te afere zadeta stranka, ki gotovo ni skrivna tega groznega zločina, ker je od te afere zadet ves češki narod. Dasi-ravno se je izvršila huda operacija, bo treba vendar še mnogo potrpljenja in precej časa, da bodo izginili sledovi te bolezni. Zato pa je treba dosti dobre volje in samozatajevanja, zlasti na strani mladočehov, kakor tudi na strani narodnih socialistov, da se rana ne vname.

V tem pogledu je velike važnosti druga obdolžitev v čeških krogih, to je obdolžitev, da je dobivala narodna svobodomiselná stranka za svoj list »Den« denar iz dispozijskega fonda. Upati je, da bodo sedaj utihnili tudi ti glasovi, zlasti, ker je akcijski odbor stranke o tej aferi podal sledečo izjavo:

Akcijski odbor konstatira, da so bile vse obdolžitve glede prelemania denarja iz dispozijskega fonda povsem prazne trditve, brez najmanjše podlage in brez dokazov in da so vse te trditve bile jasno zavrnjene, tako na roki spisov, kakor na podlagi izpovedi časti vrednih in verodostojnih mož. Iz končane preiskave, ki jo je izvedel akcijski odbor stranke, se proglašja, da stranka od vlade iz dispozijskega fonda ni nikdar in v noben namen ni dobila nobene vsote niti za »Den«, niti za volilni fond, katerega je oskrboval in za katerega je bil odgovoren pokojni predsednik izvrševalnega odbora dr. Václav Škarda.

Proporcionalna volilna pravica v Nižji Avstriji.

Včeraj dopoldne se je sestalo 41 županov od proporcionalne volilne pravice zadetih nižjeavstrijskih mest in krajev. Konstatiralo se je, da se je izreklo izmed 90 občin, v katerih naj bi se uvedel proporc, 60 odločno proti proporcionalni volilni dolžnosti. V imenu nemškega Nationalverbanda je izjavil dr. Gross, da se bo Nationalverband odločno protivil proporciju ter je konstatiral, da se je proti temu izrekel tudi namestnik. Župani so izročili na namestništvu tudi tozadevno spomenico.

Hrvaški sabor.

V včerajšnji seji hrvaškega sabora, ki se je pričela popoldne, je pred prehodom na dnevni red govoril ban Skerlec. Zavračal je trditve opozicije, da je zakon o razlaščenju kršenje državnopravne nagodbe in da je stara takozvana narodna stranka zastopala v tem vprašanju radikalnejše stališče, kakor je zastopala sedaj hrvaško - srbska koalicija. Glede bivšega bana dr. pl. Tomašića, o katerem je posl. dr. Horvat trdil, da se je izrazil, da smatra zakon o eksproprijaciji za kršenje nagodbe, je rekel ban Skerlec: Znano je, da je bil dr. pl. Tomašić vodja narodne stranke, da je bil intimen prijatelj grofa Khuena, minister in ban in da je pred nekaj dnevi bil imenovan za čana magnatske zbornice.

On stoji na čelu denarnega zavoda, ki je v zelo ozkih stikih z vlado. Zato je popolnoma nerazumljivo, da opravlja dr. Tomašić še vedno ta posel, dasi je mnenja, da vlada krši nagodbeni zakon.

Na to je govoril poslanec hrvaško - srbske koalicije dr. Hinković.

Govoril je obširno o eksproprijaciji zakonu ter polemiziral proti izvajanjem posl. dr. Horvata.

Pri razlaščenju je treba uvaževati dva momenta: pravico do eksproprijacije in eksproprijacijsko postopanje. Razlaščenvalna pravica v skupne svrhe brez dvoma pristojna skupni vladi, dočim je razlaščenvalno postopanje stvar avtonomne vlade.

Predsednik je ob 1. prekinil sejo. V popoldanski seji je dr. Hinković nadaljeval svoj govor.

Italijanska ministrska kriza.

Italijansko ministrstvo je sklenilo z ozirom na položaj v parlamentu podati svojo demisijo. Ministrski predsednik Giolitti je prišel ob 11. dopoldne v Kvirinal ter podal kralju demisijo celega kabineta. Živahno se razpravlja sedaj o vprašanju nasledstva. Na eni strani se zatrjuje, da ima le Giolitti sam upanje na zanesljivo večino, na drugi strani pa kroži vest, da je kralj že poveril Sonnino sestavo novega kabineta, ni pa znano, katere stranke mu bodo stale na strani. Sišati pa je tudi imena Salandra in Garcano, eventualno tudi Tittoni.

Ob avstrijsko-črnogorski meji.

Zaradi dogodkov ob črnogorsko - avstrijski meji je bila vložena v črnogorski skupščini interpelacija, če je res, da je Avstro - Ogrska siloma zasedla Sjenokos in kaj hoče vlada sedaj storiti. Ministrski predsednik v tej seji ni bil navzoč.

O incidentu samem poroča »Neue Freie Presse« sledeče: Črnogorski okrajni predstojnik Ramadanović, v čegar okrožju se je zgodila afera pri Metalki, je povabil okrajnega predstojnika v Čajnici Schreiberja k razgovoru o dogodku na kraju, kjer se je dogodek izvršil. Tam je izrekel Ramadanović svoje obžalovanje nad dogodki ter izrekel upanje, da se bo zadeva mirno in sporazumno rešila. Schreiber je odgovoril, da je to mogoče šele, če odpokliče Črna gora svoje čete, ki jih je zbrala nasproti Metalki. Ramadanović je nato odredil, da so se črnogorske čete umaknile, nakar so se odstranile tudi avstrijske čete. Stražnica in pot pri Metalki pa je zasedel en voj bosansko - hercegovinskih čet.

V Albaniji ne bo miru.

Zographov, vodja epirskega gibanja, brzojavlja, kakor poroča »Neue Freie Presse«, sledeče: »Evropa pozna ves dejanski stan. Evropa ve, da živi kakih 150.000 kristjanov pod policijo in anarhijo muzlimanskih Albancev. V narodnem samozatajevanju, da ne škodujejo Grški, so se Epirci podvrli vsem zahtevam. Predno odgovorjam na klic svoje domovine, pa sem hotel storiti še zadnji poskus s tem, da sem se obrnil do vesele. Poskus je bil brezuspešen. Sedaj so mirovna sredstva izčrpana in potrpežljivosti je konec. Vzdržati moramo proglašeno avtonomijo. Že je tekla kri. Eden izmed naših je padel zadet od grških krogel, več drugih, med njimi tudi žene, se bori s smrtjo. To je prva posledica razsode in strašnega pritiska na Grško.« — Ta izjava se naslanja na sledeči dogodek. V bližini Tepelenja je prišlo do hudega boja med albanskimi četami in Grki. Boj je trajal cel dan. Končno so se morali Albanci umakniti z velikimi izgubami. Skoraj istočasno pa je prišlo pri Georgudsesu do krvavega boja med grškimi četami in svetimi bataljoni. Sveti bataljoni so hoteli izprazniti neko zalogo orožja, grške čete pa so to preprečile. Na strani Epircev je bilo 7 moških in 2 ženski ranjeni. Eden je že umrl. — Zaradi dogodkov v Epiru in zlasti zaradi blokade pristanišča v Santi Kvaranti je bila vložena v grški zbornici interpelacija. Zunanji minister dr. Streit je odgovoril, da je imela blokada namen preprečiti napade vstašev na tuje ladje, kar bi moglo imeti za posledico tujo intervencijo. Minister je predložil parlamentu tudi korespondenco z Zographosom, iz katere je razvidno, da so bile grške oblasti brez vednosti provizorične epirske vlade odstavljene. Grška vlada bo te oblasti zopet imenovala. Pa ne samo v Epiru, tudi drugod po Albaniji se pripravljajo resni dogodki.

Iz Belgrada prihajajo vesti, da se zbirajo Arnavti v velikem številu ob srbski meji pri Debru. Enako gibanje je opaziti tudi ob grški meji.

Vsaj poskuste čet prekoračiti mejo, bodo Srbi in Grki energično zavrnili. Srbsko zunanje ministrstvo tudi še izjavlja, da se bo srbska vlada v bodoče v vseh zadevah, ki se tičejo varnosti mej in sosednih odnosov, obračala direktno na vlado albanskega kneza, ki je odgovorna za vse dogodke.

Homerule.

Ko je vstal ministrski predsednik Asquith, da predlaga drugo branje homerule, so mu prirajali njegovi pristaši navdušene ovacije. Ministrski predsednik je izjavil, da predloga ne vsebuje nobene krivice, niti napram kakemu stanu niti napram kakim osebi. V Ulstru in drugod na Irskem pa grozi akutni konflikt, če se zakon popači ali pa odloži za nedoločen čas. Sporazum mora imeti za predpogoj s strani unionistov sprejetje zakonodajne in izvršilne oblasti v Dublinu in s strani ministerijalne stranke posebno postopanje napram manjšini v Ulstru. Ulster mora dobiti nekako izjemno stališče napram Dublinu, te grofije same pa naj se odločijo, če se hočejo za sedaj izločiti za 6 let. Potem bi se dalo že odločiti ali naj ostane ta izločitev trajna ali ne. Parlament bo najkasneje leta 1915. razpuščen, morda pa tudi že prej. Zakonodajna doba prihodnjega parlamenta pa bo trajala le do novembra 1920. Vršili bi se torej 2 splošni volitvi, predno bi se končala izločitev Ulstra. Ulster pa bi obdržal svoje zastopstvo v parlamentu, samo za upravo in poduk bi dobil posebne oblasti.

Štajersko.

Sedemdesetletnica dr. Josipa Serneca. V sredo dne 18. marca zvečer priredita celjska Narodna čitalnica in Posojilnica v zvezi z vsemi celjskimi narodnimi društvi na čast sedemdesetletniku dr. Josipu Sernecu banket. Pred banketom se vrši slavnostno zborovanje, na katerem se bode opisalo delo dr. Josipa Serneca za napredek celjskega in sploh celega spodnještajerskega Slovenstva. Skoraj 30 let je bil ta mož voditelj celjskih Slovencev na političnem in gospodarskem polju; iz male in brezpomembne kolonije je vzraslo tačas celjsko Slovenstvo do močnega, življenja in napredka zmognega činitelja. Dolžnost je torej naša, da mu ob sedemdesetletnici izkažemo svoje simpatije. In prepričani smo, da bodo pri skromni naši proslavi tudi radi sodelovali vsi štajerski Slovenci, zlasti društva in zadrage, ki so posestrime celjske Čitalnice in Posojilnice. Posebnih osebnih vabil za banket se ne bode razpošiljalo. Kdor se ga pa misli udeležiti, naj pošlje do nedelje prijavo in 4 K pisarni dr. Jurija Hrašovca v Celju. Pri slavnostnem zborovanju sodeluje celjsko Pevsko društvo, pri banketu pa polnoštevilni orkester Narodne godbe. Začetek slavnostnega zborovanja je ob 6., banketa pa ob 7. uri zvečer.

Iz službe pri Južni železnici. Na novo sta bila sprejeta uradniška aspiranta Fric Nachtigall (Trbovlje) in Perc Jožef (Slov. Bistrica). Prestavljeni so: postajenačelnik Julij Truška kot pristav v Maribor; revid. Domeš Emil iz Ptuja v Gradec; pristav Franc Hojs iz Ptuja v Auer na Tirolskem; asistenti Hlebec Jožef iz Rač v Lipnico, Alojz Lukanc iz Sp. Dravograda v Rače. Jožef Pfeifer iz Pragerskega v Bruck ob Muri; prov. asist. Gonsa Franc iz Niederdorfa na Pragersko in Moser Friderik iz Laškega v Vordernberg.

Odkod pa imajo spodnještajerski klerikalci denar? Slučaj Šviha vzbuja tudi po Spodnjem Štajerskem kaj čudne misli. Znano je, da je izhajal l. 1907. v Mariboru slovensko klerikalni, nemško pisan list »Südösterreichische Stimmen«, ki je dobival vladno podporo. V najvišjih krogih je tedaj vznikla misel o »Grossösterreichu« in omenjeni list je imel nalogo pripravljati pot tej ideji med Jugoslavlani. Dejstvo o vladni podpori za ta list je bilo splošno znano; govorilo se je o njem v našem časopisu, ne da bi kdo oporekal. Kmalu na to so začeli mariborski klerikalci izdajati »Stražo«. List je imel malo naročnikov in inseratov, izhajal je pa trikrat na teden. Vseh dotedanjih 5 let je imela gotovo do 100.000 K zgube. Odkod se je vzel ta denar? Cirilova tiskarna sama ga ni zmogla. »Slovenska Straža« ga tudi ni toliko »naročnike v obmejnih krajih« prispevala. Da bi pa klerikalni politiki kaj iz lastnih žepov prispevali, nam ni znano. O njihovi požrtvovalnosti je prav malo slišati. Torej odkod denar? K temu je treba pomisliti, kako ogromno vsoto so žrtvovali klerikalci za volitve vsa zadnja leta. Na stotine, da, na tisoče kron so do-

bivali posamezni agitatorji kot razpoložnino. Na stotine centov se je razdelilo plakatov, knjižic, letakov — v katerih ni bilo nikdar citati odločnih izjav o boju proti naši nemškotarski vladi. Idimo dalje: kaka je politika naših klerikalcev proti vladi? Ali čujete kdaj, da bi prišli za ušesa, katerega višjega vladnega uradnika? Lani, ko je bil otvorjen novi most v Mariboru in so Nemci naravnost nasilno postopali proti Slovincem, so izginili neznano kam vsi klerikalni vodje... Ali čujete, da bi klerikalci kdaj resno, ne po Verstovškovo, prišli justično upravo, se brigali za razmere pri pošti in železnici? In če kaj store, je to le prazen, neškodljiv maneuver. Ali so vsa ta dejstva v kaki zvezi z onimi neznanimi denarnimi viri klerikalne politike? Čudno je vsekakor to, da so morali v politične namene naši naprednjaki žrtvovati osebno že velike vsote denarja, da so se morali napraviti celo dolgov — v Mariboru pa je denarja vedno dovolj. Kako in odkod? Mi ne trdimo ničesar drugega kakor, da so vsi navedeni pojavi zelo, zelo čudni in da bi klerikalci dobro storili, ako bi kdaj odkritosrčno o njih spregovorili.

Slovensko gledališče v Celju. V nedeljo, dne 8. marca so na našem odru ponavljali v Mariboru igrano dramo »Tiha sreča«. Osebe je bilo isto, samo igralo se je po splošni sodbi slabše ko v Mariboru. Kdo bi pa tudi z veseljem igral, če vidi pred seboj napol prazno dvorano? Prihodnjo nedeljo je beneficna predstava režiserja g. Moleka. Želeti je nujno, da vsaj takrat občinstvo našemu premarljivemu režiserju na čast napolni dvorano.

Iz Št. Jurja ob J. ž. Od 7. do 10. aprila t. l. se vrši na tukajšnji deželni kmetijski šoli VI. knjigovodski tečaj za kmetijske posestnike. Prijave k temu tečaju se naj pošljejo do 28. marca ravnateljstvu.

V Šoštanju so zopet izvolili za župana Franca Woschnagga.

Iz Savinjske doline. Nekateri ugibljejo, kako da je dr. Šusteršič prepuštil našemu dičnemu poslancu dr. Korošcu predsedniško mesto v državnozbornem klubu, da ga je celo vsilil. Stvar je vendar zelo jasna. Naš »dični« bil je ves čas le Šusteršičev hlapčun, vse drugo mu ni bilo mar, razven »dunajskih izletov« in »Mai-Korso«. Zdaj je dobil »hlapčun« svoj »lonc«. Šusteršič pa je bil vedno dober špekulant, zato ni hotel skušnega parlamentarca za predsednika kluba, ampak je smel na to mesto le slavnega vodja zloglasne obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Tako bo »ta naš« kmalo pripeljal državnozbornsko delegacijo v kozjo ulico, vsem v posmeh. S svojim hlapčunom kot slepim orodjem bo dr. Šusteršič nalašč ustvarjal take situacije, ob vsaki taki priliki pa bo stal tam na »Ringu« vladi in klubu (!!) pripravljen v pomoč. Nemci imenujejo to »kravjo kupčijo«. In ni vrag, da bi na tak način se ne dalo priti na ministrski stolec, ali vsaj se bo iz vlade na tak način dal izsiliti »baron« — baron Šusteršič!

Iz Slov. Bistrice. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas letni občni zbor Čitalnice in C. M. podružnic. Udeležba je bila dokaj lepa, naše narodno obrtništvo je bilo skoro polnoštevilno zastopano; pogrešali pa smo marsikoga iz naše inteligence in je bila odsotnost nekaterih naravnost ostenativna. Upajmo, da se je to zgodilo zadnjikrat, kajti naše narodne razmere niso tako sijajne, da bi prenašale občutne vrzeli. Poročilo odbornikov obeh društev, ki stojijo pod izbornim vodstvom gg. dr. Ravnika in Gumzeja, je pokazalo pri teh skromnih sredstvih prav lepe uspehe, kojih zasluga gre v prvi vrsti neumorno delavnim gdč. Janežičevi in Faiglovi. Naš ponos pa je vsekakor dr. Vošnjakova ljudska knjižnica; njeni sadovi nam zagotavljajo, da nam bo vodstvo C. M. družbe kmalu izpolnilo našo najskrajnejšo željo po otroškem vrtcu. Dnevni red zborovanja je primerno zaključilo temeljito predavanje g. dr. Brunčka iz Celja, ki nam je v imenu Zveze narodnih društev v enournem govoru predložil cilje in načrte vsenemškega gibanja v splošnem in glede naše ožje domovine posebej. Oduševljeni smo se razšli v nadi, da nas boji za narodni obstanek v Slov. Bistrici najde vse složne roko v roki.

Zaprtili sejm. Z mariborskega okr. glavarstva poročajo, da so zaradi kuge svinavke in grintavke pri goveji živini zaprti vsi sejmi v mariborskem, ljutomerskem, radgonskem in lipniškem političnem okraju. Ta kuga se je pojavila v več občinah okoli Spilfelda.

Iz Maribora. Za vodjo deželne kemične preskuševalnice je nastavljen neki Zachariades iz Vratislave v pruski Šleziji. Kaj ko bi štajerski deželni odbor šel prihodnjič iskat kake-

ga deželnega uradnika v Avstralijo? Iz Rač pri Mariboru. Tukajšnje-ga nemškotarskega trgovca Jegliča je kaznovalo okrajno sodišče v Mariboru z globo 50 K, ker je kupoval od divjih lovcev v zanjke vlovljene zajce.

Koroško.

Drobne vesti. V protestantovsko molinico v Celovcu je vlomil neznan tat, ki je odtrgal od zida nabiralnik, v katerem je bilo od 10 do 15 K drobca. — Vajenec pri ključavničarskem mojstru Hudelistu v Celovcu Viljem Karner je ogledoval samokres, katerega je dobil od vajenca Fillafer. Pridružil se mu je vajenec Kamig. Ko sta preobračala samokres po rokah, se je ta sprožil. Krogla je zadela Kaminga pod desnim očesom in se mu zarila v glavo. Fant je smrtno ranjen, odpeljali so ga v bolnišnico. — Plačila je ustavila beljaška tveška Portner S. Stadler in prosi moratorij. Pasiva znašajo 400 tisoč kron, kritje pa približno 300.000 kron. — V Celovcu so začeli stavkati krojaški pomočniki. — V neki gostilni v Celovcu je ukanila neka mlada premetena ciganka natakari-co za približno 145 K.

— Pozor, kupci za trgovine in gostilne! Prihodnji petek, dne 13. marca bo pri sodišču v Dobrli vasi na Koroškem dražbenim potom prodana lepa kmetija s trgovino in gostilno v Galiciji (last ge. Barbare Teyrowsky). Cenjeno je na 28.000 K, plačati bo treba le polovico. V hiši je tudi pošta ter je sploh postojanka izborna in velike narodne važnosti.

Primorsko.

»Revoltella« in demonstracije v Splitu. V nedeljo je hotela zopet enkrat demonstrirati znana banda citadina, ki pride po dvakrat na leto na ulice, da si prezači instrumente. Toda v nedeljo je ta banda slabo nalehala. Hrvatje, razjarjeni vsled nasilstev, ki so jih napravili Italijani na Revoltelli v Trstu, so se zbrali v ogromnem številu na trgu. Komaj je začela godba igrati, so zaorili po trgu klici: »Živel slovenski Trst!« »Doli z nasilniki!« Nastopila je policija in pozneje tudi orožništvo, da varuje laške godce. Obvarovala jih je sicer toliko, da niso bili tepeni, pač pa niso mogli igrati in so morali iti klaverno domov. — Če mislijo Italijani na ta način izzivati in zasmehovati Hrvate, odnosno vse Slovence, potem jim moramo povedati, da s tem ne bodo dosegli tega, kar hočejo, marveč ravno nasprotno.

Cestni pretepači. Lahi so zanesli boj za svojo kulturo zopet na ceste in so postali čisto navadni pobalinski napadalki. V zadnjem času je bilo zahrbtno napadenih več Slovencev, in sicer samo zaradi tega, ker so govorili slovensko. Seveda ti junaki napadajo samo takrat, če so v veliki premoči, takoj pa napadu na pobegne uarih krač. Policije seveda ni nikdar tam, kjer napadajo Lahi.

Aretirali so zopet v Trstu 44-letnega Ivana Blaža, doma iz Ljubljane, in sicer zaradi žepne tatvine. Blaž je prišel pred nekaj dnevi iz kaznilnice v Gradišče, kjer je bil zaprt 15 mesecev, v kateri zapor je bil obsojen v Ljubljani, in sicer zaradi nekega političnega pregreška. — Dalje so aretirali ladijskega natakarija H. Haberleta, doma na Koroškem, ker je hotel razpečati ponarejen zlatnik.

Zaradi bolezní se je ustrelil v Tragetaricu vodja tamošnje pristanjske deputacije Luka Kerstelj, brat župana v Šibeniku. Mož je bolehal za jetiko.

Tržaška porota. — Ivan Škerjanc proti Josipu Kopaču. Tajnika socialno - demokratične železničarske organizacije Josipa Kopača, ki je doma v Smihelu pri Novem mestu, je tožil predsednik »Zveze jugoslovanskih železničarjev« Ivan Škerjanc, in sicer zaradi žaljenja časti potom tiska. Josip Kopač, ki je obenem tudi odgovorni urednik socialno - demokratičnega »Železničarja«, je očital v 20. številki tega lista tožniku med drugim, »da si je zbral najlepši šport, pomagati kapitalizmu na noge, ter organizirati krumirstvo in denuncijantstvo.« Do poravnave ni prišlo. Obravnava se je vršila na izrecno željo Kopača v laškem jeziku. Obtoženec je trdil, da bo doprinesel dokaz resnice za svoje trditve glede krumirstva in denuncijantstva, obenem pa trdi, da je bil dotični spis izrezan iz »Zarje« in da je bil ponatiskan v »Železničarju« brez njegove vednosti. Predlaga več prič. Glede zaslusljanja prič se je pridružil tožnik tožencu in predlagal tudi sam nekaj prič. Vsled tega je sodišče odgodilo obravnavo na prihodnje zasedanje. — Tudi obravnava proti 40-letnemu natakariju Dušanu Kertschu, ki se je izdal za lastnika raznih ho-

telov in izvajal na ta način kavcije natakarijem, ki so se mu ponujali v službo, se je odložila do prihodnjega zasedanja, in sicer v svrhu nadaljnjih poizvedb.

Stavka. Pri gradbi mestne državne realke in državne dekliške šole v Pulju so začeli stavkati zidarji in pomožni delavci. Zahtevajo višjo mezdno.

Dnevne vesti.

— Klerikalci proti klerikalcem! Včeraj se je zgodilo nekaj posebnega. V snočni seji ljubljanskega občinskega sveta je župan dr. Ivan Tavčar predlagal oster protest na centralno vlado proti zvišanju deželnih doklad, kakor jih je v zadnjem zasedanju deželnega zbora sklenila klerikalna večina. In za ta protest je glasoval ves občinski svet, tudi klerikalci. V imenu kluba klerikalnih občinskih odbornikov je župan dr. Tavčar izjavil občinski svetnik Lilleg, da smatra njegov klub protest proti zvišanju deželnih doklad za pravičen in da bodo tudi klerikalni občinski odborniki glasovali za resolucije, nasvetovane po županu dr. Tavčarju. Ta izjava je vzbudila splošno senzacijo, saj se je s tem klerikalna delegacija v občinskem svetu postavila v nasprotje s svojo stranko in njenim vodstvom. Seveda je to nasprotstvo samo navidezno, kakaj tako Lillegova izjava, kakor glasovanje klerikalnih odbornikov proti povišanju deželnih doklad ni ničesar drugega kakor pesek v oči naivni javnosti. Klerikalni občinski odborniki vedo dobro, da je nevolja in razburjenje med mestnim prebivalstvom radi krivičnega zvišanja deželnih doklad tako veliko, da ne morejo z ozirom na bližajoče se občinske volitve riskirati, da bi v občinskem svetu odobrvali, ali celo zagovarjali zvišanje deželnih doklad. Računali so, da bi jih to lahko stalo pri prihodnjih volitvah par mandatov, zato so si izbrali manjše zlo: raje so ugriznili v kisl jabolko ter glasovali za protest proti zvišanju deželnih doklad, čeprav so se zavedali, da pridejo s tem v konflikt s svojo stranko in z njenim vodstvom. Seve, če bi bil ta konflikt resen, bi moral imeti tudi resne posledice. Če bi bili klerikalni občinski odborniki dosledni, bi morali, izvajajoč posledice iz nastalega konflikta med njimi in stranko, izstopiti iz klerikalne stranke, na drugi strani pa bi morala tudi klerikalna stranka, ako bi bila dosledna, iz svoje srede izključiti elemente, ki javno revoltirajo proti strankinemu vodstvu in ki v korporaciji, kakršen je občinski svet, glasujejo za protest, naperjen proti stranki, kateri sami pripadajo. Toda, stavimo, da se niti eno, niti drugo ne bo zgodilo, ker je več kakor jasno, da je ves nastop klerikalne delegacije v občinskem svetu zgolj komedija, preračunjena v to, da bi prebivalstvu, javnosti zamazala oči. Ta maneuver je sicer prav spretno in večje uprizorjen, toda dvomimo, da bi dosegel svoj cilj. Memimo namreč, da ni v Ljubljani več pametnega človeka, ki bi ne spregledal klerikalnega švadronevstva!

— Svojege imena vreden je res deželni poslanec, deželni odbornik in občinski svetnik Zajec. Mož je vedel, da bo župan v včerajšnji seji občinskega sveta predlagal protest proti zvišanju deželnih doklad, takisto je vedel, da bo klerikalni klub v občinskem svetu iz oportunističnih ozirov prisiljen glasovati za ta protest, zato je po zajčje vzel pot pod noge in se včeraj odpeljal iz Ljubljane, da mu ni bilo treba prisostvovati včerajšnji seji občinskega sveta. Tako se je izmotal iz zagate, da bi moral občinski svetnik Zajec glasovati proti deželnemu poslancu in deželnemu odborniku Zajcu! Ko je nekdo v občinskem svetu konstatiral, da se je dr. Zajec zbal sebe in se ji odtgnil, so klerikalci postali silno nervozni. Stefe pa je bil kričati, da je ta konstatacija — izzivanje. Seve, resnica oči kolje, toda dobro pa je le, ako se jo časih odkrito pove. Tudi glede Zajca je dobro, da se pove resnica, se bodo Ljubljancani vsaj prepričali, da bivata v dr. Zajcu dve duši — duša deželnega odbornika in duša občinskega svetnika, njih razmerje pa je tako, da duša deželnega odbornika vedno, vselej in povsodi gospoduje in odločuje.

— Izžemanje Ljubljane. V včerajšnji seji občinskega sveta ljubljanskega je bil sprejet enegičen protest proti zvišanju deželnih doklad, Ljubljana že itak krvavi za celo deželo, zdaj pa hoče, kakor je pojasnil dr. Tavčar, dežela dobiti samo na užitinih kakih 400.000 kron, na drugih davkih pa okoli 350.000 kron več na leto. Kje naj vzame Ljubljana ta denar? Se za svoje potrebe nima dovolj dohodkov, zdaj naj pa v taki meri krvavi še za deželo. Strašno je to in vnebovpijoče in obupati bi bilo nad vso pravico v državi, če ne naj-

de protest občinskega sveta poslušnih ušes pri ministrstvu.

Novi davek na vino. Klerikalci so hudi na gostilničarje, ker se ti upirajo novemu deželnemu davku na vino. Se svoje kože bi ne smeli braniti. Res, lepe nazore imajo klerikalci. Gostilničarji na deželi so navadno posestniki ali pa izvršujejo še kako drugo obrt. Tem so klerikalci navadili taka bremena, da se jim bo kar tema delala pred očmi. A vendar naj bi molčali. No, klerikalci bodo že še kaj doživeli, zakaj tako kruto obremenjenje z davki in dokladiami že tako preobremenjuje gostilničarje, ne ostane nekaznovano. Kaj pa preostane gostilničarjem drugega, kakor da bodo poskušali novo breme odvaliti? Konsum vina pojde nazaj, zlasti ker ostanejo doklade na pivo nepovišane in gostilničarji bo moral nazadek v konsumu nadomestiti s tem, da bo pritisnil z vso silo na producenta. Klerikalci so jo s svojo neumno politiko tako zavozili, da se bodo še bridko kesali.

Deželnozborna volitev. V četrtek bo dopolnilna volitev v notranjskih kmečkih občinah za kranjski deželni zbor. Klerikalci kandidirajo Jožefa Gostinčarja in javnost je res lahko radovedna, koliko glasov dobi ta kandidat. Po Žitniku — Gostinčar! To je res malo hud tabak, posebno za volilce, o katerih se je nekaj reklo, da so najbolj zavedni. Prosim, somišljeniki, naj nam naznanijo izid volitev.

Deutschfeindliche Neuerung. V deželnem zakoniku je prišlo sedaj slovensko besedilo na prvo mesto in namesto besedila na drugo. S tem je odpravljena za slovensko prebivalstvo poniževalna navada, zakaj v deželi, kjer je slovensko prebivalstvo v tako ogromni večini, kakor na Kranjskem, gre slovenskemu jeziku na vsak način prvenstvo. Pa vendar je sedaj v nemških listih brati, da je to »deutschfeindliche Neuerung«. So pač nestrpni gotovo ljudje, da bolj ne morejo biti.

Župnik notar in župnik Sinkovec. Ta pravda je sicer za župnika Notarja slabo izpadla, a četudi ostane župniku Sinkovcu hranilna knjižica v vrednosti malo manj kakor 6000 K, vendar nima posebnega vzroka, da tega uspeha veseliti. Ta proces je zopet enkrat pokazal, da se gotovi duhovniki nekam preveč zanimajo za tuj denar in zlasti za tuje hranilnične knjižice. Še vedno je zelo razširjena »lepa navada«, da duhovniki »iz same prijaznosti« ljudem »spravljajo« hranilnične knjižice. Doživeli smo že prav zanimive pravde zaradi takih »spravljenih« hranilničnih knjižic, a vzlic temu se gotovi duhovniki zelo trudijo, da se ta navada ne odpravi. V zadnjem letu se je zgodilo več slučajev, ki kažejo, da je ta »novotarija« dobro premišljena. Duhovniki nam lagajo denar svojih vernikov v različnih zavodih, pa vinkulirajo dotično knjižico tako, da lastnik ne more svojega denarja dvigniti, če tega ne dovoli — župnik! Zgodilo se je, da so ljudje hoteli dvigniti na tako vinkulirano knjižico naloženi denar, a župnik je odrekel privoljenje. Seveda bi se s pravdo dalo to hitro doseči, a kdaj se odločijo za pravdo proti župniku taki ljudje, ki duhovnikom še svoj denar zaupajo, to si je pač lahko misliti. Naj bo pravda Notar-Sinkovec ljudem v poduk, da je treba v denarnih stvarih strogega reda in stroge točnosti. Magari naj skrbje duhovniki za naše duše, saj to je zelo nedolžen posel, a za svoj denar naj le vsak sam skrbi, pa tako, da se mu ne zgodi, kakor župniku Notarju.

Javni protestni shod v Zagorju ob Savi, katerega sklicujeta »Gostilničarska zadruga« in »Gospodarsko napredno društvo« na nedeljo, dne 15. marca t. l. ob pol 8. zjutraj v prostorih gosp. A. Koprivca (pri Medvedu). Dnevni red: Povišanje deželnihi doklad na vino, meso in splošno povišanje. Poroča gosp. dr. Vladimir Ravnihar, državni in deželni poslanec. — Gostilničarji, kmetje, obrtniki in drugi delavci, udeležite se tega vevlačnega shoda, ker gre za naš obstanek in vsled tega moramo vsi kot en mož protestirati proti sedanjemu deželnemu gospodarstvu.

Šolska vest. Suplent na višji realki v Banjaloki, gosp. dr. Janko Kotnik, je imenovan za profesorja.

Poset javne ljudske knjižnice »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« je vedno bolj razveseljen. Temu se ni čuditi, kajti proti mali odškodnini dobi vsak obiskovalec na posodo knjige, ki mu ugajajo. Društvo je izdalo katalog knjig, ki je med čitatelji prav priljubljen in razširjen. Vsakdo si lahko že doma izbere primerne knjige in napiše na listek vse dotične številke. Ta način izposojevanja je prav prikladen, ker ni treba dolgo čakati, da se pride na vrsto. Vse boljše slovenske knjige so na razpolago v več izvodih, da pride lahko vsak čitatelj na svoj račun. Knjižnica se nabala na

Rimski cesti nasproti gostilne pri Marčanu in je odprta ob sredah in petkih od 6. do 8. ure zvečer ter ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne.

Dijaški izlet k Adriji. Vpoštevaje željo, izraženo iz srednješolskih krogov, je odbor ljubljanske krajevene skupine avstrijskega mornariškega društva v svoji seji dne 3. t. m. sklenil, da kakor leta 1912, priredi tudi letos dijaški izlet k Adriji. Pripravlja se izlet v našo vojno luko Pulj. Krasni spomeniki stare rimske kulture, kakor amfiteater, pa tudi vsakovrstne zanimivosti modernega Pulja, posebno vojni arzenal in vojne ladje, bodo gotovo nudile naši ukaželjni mladini v obilici gradiva, da si razširi svoje duševno obzorje. Iz Pulja bodo izletniki poleteli k bližnjim, vsled svojega milega podnebja svetovnoznanim Brionskim otokom. Kot udeležniki izleta se sprejmo učenci višjih razredov srednjih šol na Kranjskem in učiteljišča v Ljubljani, kakor tudi ljudski učitelji in učiteljice. Natančnejše podrobnosti se bodo še določile. Odbor se ne bo strašil nobenega truda, da priredi ta izlet pri kolikor mogoče nizkih stroških za udeležence in računa pri tem na podporo vseh plemenitih prijateljev naše mladine.

Dvorski okraj v Ljubljani. Piše se nam: Prav od srca mi govori dopis v »Slov. Narodu« z dne 6. t. m. št. 53 v svojih dnevnikih vesteh. Dovolite, da ga še popolnim. Poleg c. kr. pošte, tržnega prostora in boljšega tlaka ob cestah in po cesti nam je še živo potrebna cestna železnica, dalje vsaj ena kavarna v Gradišču in nekaj kanalizacije v tem delu mesta. Nočem ponavljati že naštetih potreb, poudarjam, da se naš okraj hitro množi s zidavo stanovanjem in s prebivalstvom samim. Za cestno železnico se je treba potegovati v največji meri, da se tu sem izpelje. Kavarne, katere so tako čudno nakopičene, po 2, 3 skupaj po mestu, nimamo v Gradišču niti ene. Najprimernejša hiša za njo bi bila Zupančičeva na Rimski cesti. Kje daleč od tu so: Narodni dom, Nar. kavarna ali kavarna Eggjeva! V dvorskem okraju so tla bolj mokra in mehka, nego po drugih predmestjih. Glavni kanal od tobačne tovarne do Trnovca se je izvršil pretečeno leto, naj bi se občina zavzela še za stranskega iz Marmon-tove ulice v glavnega. Prošnja posestnikov je že na magistratu. V podzemskih prostorih nam voda prihaja ob vsakem malem deževju. Po Vrtači vse švrka od blata, premalo je odtoka. Tobarna tovarna in več hiš nima trotoarjev. Igriška ulica je zelo prometna, toda ozka in slaba in vendar vozijo po njej najtežje in najširši vozovi. Ako se prav spominjam, so pod prejšnjo policijo morali voziti taki vozovi iz južnega kolodvora ne skozi mesto, nego po Bleiweisovi cesti v tobačno tovarno. In zdaj? Občinski svetniki, ki bivate v tej bližini, prosimo, dvignite svoj glas.

Razredna loterija. Včeraj se je začelo žrebanje v petem razredu prve razredne loterije. Trajalo bo kakih dvajset dni, namreč do 7. aprila. V tem razredu je več velikih dobitkov. Poleg glavnih dobitkov, v znesku po 300.000, 200.000 in 100.000 K bodo izžrebani tudi dobitki po 60.000, 50.000, 40.000 in 30.000 K, dva dobitka po 25.000, deset dobitkov po 20 tisoč kron, dvajset po 10.000 K, trideset po 5000 K, štiristo po 2000 K šeststo po 1000 kron, 3025 dobitkov po 400 kron in 35.886 dobitkov po 200 K. Vrh tega prinese ta razred tudi premijo v znesku 700.000 K; to premijo dobi tista srečka, ki bo zadela zadnji dobitok po 2000 K. Pri včerajšnjem žrebanju je bil zadet le en večji dobitek; srečka 74.487 je zadela 10.000 K.

Agro-Merkur. Obravnava zaradi konkurza zadruge »Agro-Merkur« bo dne 30. marca. Trajala bo najbrže več dni.

Zadruga kov. obrtov v Ljubljani naznanja, da se bo vršila preizkušnja vajencev v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v zadrugi pisarni. Pomočniki in vajenci, kateri se še niso prijavili, se še lahko prijavijo v nedeljo dne 15. t. m. ob 10. dopoldne v zadrugi pisarni.

Slab začetek. Vremenski pregovor pravi, da kakoršno je vreme na dan 40 mučenikov, to je dne 10. sušca (včeraj), tako je potem 40 dni. Včeraj je cel dan po malem deževal, ponoči pa je bil hud piš in danes dež in sneg. Češče vremenski proroki uganejo, to se jim menda pa vendar ne bode posrečilo, saj smo bili že zime do grla siti in naj nam bode še spomlad tako zaprta. Upamo, da nas mučeniki ne bodo preveč mučili.

Vevški tovarni se je ponesrečil delavec Andrej Krušič. Prijelo ga je kolo, ga potegnilo za seboj in mu desno roko večkrat zlomilo.

Detomor? V Dobu pri Brdu so zaprli neko posestnico, ki je na sumu, da je stotila detomor.

Arrotirali so v nekem gozdu pri Sberberju 45 let staro ciganko Katari-no Levakovič. Pri sebi je imela šest otrok. Obdolžena je tatvine.

Ponesrečili se je 13letni posestnika sin Jakob Mihelj v nekem gozdu pri Srednji vasi v Bohinju. Padel je kakih 50 metrov globoko. Ko so ga prinesli domov, je umrl.

Cirkuški vrabec. Cirkuška drama v 4 dejanjih dosegla je včeraj, kakor ni bilo drugače pričakovati pri prvotnih predstavah v Kino Idealu, najpopolnejši uspeh. Simpatična prikazen gđice. Polaire kakor tudi nje umetniška izvajanja so očarujoča. Jako dopada tudi slika »Moderni plesovi«, pleseta Estra in Helena z dunajskega Tabarina. Tudi druge slike so prvovrstne. Ta krasen spored ponavlja se le še danes in jutri. — V petek Nordiskdrama z Betty Nansen v glavni vlogi.

Zagonečen slučaj, o katerem poroča »Zarja«, je resničen, netočna pa je verzija glede zdravnika gosp. dr. Rusa. Stvar je bila taka-le: Te dni je prišla neka mladenka k dr. Rusu. Zdravnik ni bilo doma. Služkinja ji je rekla, da pride dr. Rus šele zvečer ob 7. domov in da more z njim govoriti šele ob tem času. Dekle je odšla in se ni več vrnila. Druga dne je prišla k dr. Rusu dekletova mati ter ga prosila, naj gre z njo k njeni hčeri. Obenem mu je opisala hčerkino stanje. Zdravnik je takoj sprevidel, da nesrečnici momentano ne more nič pomagati, zato je nasvetoval materi, naj hčerko nemudoma spravi v bolnico. V to svrhu je materi izdal potrebno listino za sprejem v deželno bolnico. Dekle, ki se piše Viktorija Peterlin, je zares težko poškodovana. Zlomljena ima rebra, poškodovan ima tudi spodnji del telesa. Na roki ima zmečkan prst. Kaj se je z dekletom zgodilo, se sedaj še ne ve. Sama noče ničesar povedati. Ko so jo prepeljali v bolnico, je rekla, da raje umre, kakor da bi povedala, kaj se je z njo dogodilo. Danes zjutraj je bilo njeno stanje tako obupno, da so vsak trenutek pričakovali, da umre. Tekom dne se ji je toliko zboljšalo, da je zopet pri zavesti. Tudi sedaj izjavlja, da noče za ves svet povedati, kaj se je z njo pripetilo. Kakor čuje mo, izsleduje zagonečno afero z veliko vnemo državna policija.

V mestni klavnic je bilo v času od 22. februarja do 1. marca zaklanih 49 volov, 3 biki, 10 krav, 211 prašičev, 132 telet, 20 kostrunov in 43 kozličev. Vpeljalo se je 479 kg mesa in 33 zaklanih telet, med njimi 3 govedi z malim zobovjem.

Narodna obramba.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Litijo in okolico bo imela svoj letni občni zbor nepreklicljivo v nedeljo, dne 15. marca 1914 popoldne ob pol 3. v Sokolskem domu v Litiji (bralna soba).

Društvena naznanila.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj nadaljuje danes zvečer ob 7. v gostilni pri Turku v Strelški ulici svoj občni zbor. Člani se pozivljajo, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

Gospodarsko in politično društvo za dvorski okraj poziva vse svoje člane, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora, ki bo v soboto, 14. t. m. ob 8. zvečer v posebni sobi restavracije pri »Zlatorogu«. Na zborovanju se bo predsednik spominjal tudi 500letnice zadnjega ustoličenja koroških vojvod na Gosposvetskem polju. Zatorej člani, udeležite se tega zborovanja!

Seja finančnega odseka za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani vrši se danes ob 8. zvečer v zvezni sobi v Nar. domu.

Radogoj. Naše včerajšnje poročilo o dijaškem podpornem društvu »Radogoj« popravljamo v toliko, da je bil za predsednika društva izvoljen dosedanj podpredsednik deželni poslanec g. dr. Fran Novak, za podpredsednika pa g. dr. Miljutin Zarnik.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana ima svoj redni letošnji občni zbor dne 26. marca t. l. popoldne ob 6. v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Ako ta društveni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko je imelo svoj občni zbor v soboto zvečer v hotelu Štrukel. Zborovanje je vodil predsednik g. Christof, ki je v izbranim nagovoru na zborovalce posebno poudarjal socialno potrebo asociacije in njenih uspehov, za kar imamo že dovolj drastičnih zgledov. Društvo je doseglo tekom leta precej

uspehov, vendar pa ima pred sabo še težko in obširno nalogo, katero bo moči izpolniti samo, če se vsi člani zavedajo svoje stanovske dolžnosti in delajo eden za vse, vsi za enega. Pred vsem je postavil predsednik društvenikom za vzgled zagrebško društvo za dnevničarje in pisarje, ki je doseglo v osmih letih izredne uspehe in so preskrbljeni člani tega društva skoro v vsakem oziru. — Za zapisnikarja je imenoval g. Habeta. — Po čitanju zapisnika — g. Čebulj — ki je bil odobren, je poročal o delovanju društva tajnik g. Habe. Njegovo temeljito in dobro poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. Sprejeto je bilo na predlog pregledovalca g. Čebulja tudi blagajniško poročilo in so dali zborovalci blagajniku in odboru absolutorij. Pri volitvi so bili izvoljeni z vsledkomi sledeči gospodje: Predsednik Christof, odborniki Lavenčak, Čebul, Štor, Stopar, Rozman, Habe in Taučar, namestnika Grlic in Krašovec, pregledovalca računov Kocmur in Čadež. Pri raznoterostih, odnosno samostojnih predlogih se je posebno poudarjalo plačevanje nadur in pa ustanovitev strokovne šole za odvetniške in notarske uradnike. Predlogi so bili v smislu poročevalcev z malimi izprememami soglasno sprejeti, na kar je predsednik zborovanje zaključil.

Deželno društvo državnih pisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko. Občni zbor, ki se je vršil v nedeljo popoldne v Prešernovi sobi restavracije pri »Novem svetu« je vodil v odsotnosti predsednika Šturma podpredsednik g. Urlep. Podal je kratek pregled društvenega delovanja in poudarjal i uspehe, ki jih je doseglo vsaj deloma društvo v svojem obstoju. Posebne, omene vredne izpremembe so se izvršile deloma v prid, deloma pa tudi v škodo članov, kakor glede sprejema v službo. (Pomankljiv je zahtevek predizobrazbe z ozirom na zahteve znanja in službi), glede odpovedi službe, dalje glede dopusta, komisij, predume, selitvenih stroškov in odpravnine. Naloga društva za prihodnji čas se osredotoči približno v tehle zahtevah: Zvišajo naj se temeljne plače, Ljubljana naj se pomakne v prvi razred aktivitetnih doklad, zboljšajo naj se razmere glede dopustov, zvišajo naj se potni stroški pri komisijah in zahteva se naslov c. kr. — Namesto tajnika Potrate je podal tajniško poročilo na prošnjo odbora začasni tajnik g. Kamenšek. Blagajnik g. Schott je poročal nato, da je imelo društvo v preteklem letu 171 K 65 v dohodkov in 160 K 34 v izdatkov. Koncem meseca februarja je iznašalo društveno premoženje 120 K 90 v. — Na predlog pregledovalca računov g. Blaža so podelili zborovalci blagajniku, odnosno celemu odboru absolutorij. Pri prihodnji točki dnevnega reda so bile na predlog poročevalca g. Kamenška sprejete nekatere premembe društvenih pravil, katere spremembe se tičejo znižanja števila društvenega vodstva. Na predlog g. Kamenška je bil na to imenovan soglasno za častnega člana društva g. Bischof. — Volitev odbora se je vršila z vzklikom in so bili voljeni sledeči gospodje: Za predsednika g. Urlep Franc, za odbornike Kamenšek Miro, Zorc Ivo, Schott Bruno, Kandrud, Semer Maks, Kovarčič Franc, Lokar Anton, Lapajne Iv., Blaž Jos. in Adamič Oskar. Namestnika gg. pl. Reya Ant. Simončič Uroš. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. Šabec Iv. in Zibert Rudolf. — Pri raznoterostih so prišli na razgovor različni predmeti interne vsebine. Med temi omenjamo samo, da so zborovalci na poziv »Zveze« nabrali za tiskovni sklad precejšnjo vsoto, kateri so pridali 5 K iz društvene blagajne. Glede nadaljnjih podpor za ta sklad se je sklenilo, da se pošlje po objavljeni bilanci »Zveze« članom posebna okrožnica v svrhu nabiranja prostovoljnih prispevkov. S tem je bil dnevni red končan, predsednik se je zahvalil udeležencem za sodelovanje in je zaključil občni zbor s pozivom, da naj dela vsak član kolikor mogoče v dobrobit društvu in stanu.

Zadruga krojačev, krojačic, krznarjev itd. v Ljubljani je imela v nedeljo popoldne v vrtnem salonu hotela »Ilirija« svoj petindvajseti redni občni zbor, katerega se je udeležilo izredno veliko število udeležencev in ki je bil eden najbolj številno obiskanih občnih zborov v letošnjem letu. Navzočih je bilo nad 120 članov in članic. Zborovanje je otvoril načelnik zadruge g. Franc Jeločnik. Izrazil je posebno zahvalo na številni udeležbi in pozdravil vse navzoče člane in članice. Zborovanja so se udeležili tudi mag. koncipist g. Breskvar, zastopnik »Zveze kranjskih obrtnih zadrug« g. A. Mencinger in zadrugi in-

struktur dr. Steska. Načelnik je podal po prebranih in odobrenem zapisniku zadnje seje kratko poročilo o delovanju zadruge, iz katerega pomemamo sledeče: Tekoče leto se je vpisalo 19 vajencev in 51 deklic. Pri preiskunjah je bilo opročenih 5 vajencev in 45 vajenk, katere so dosegle v primeri z vajenci izredno dobre uspehe. Zadruga je štela koncem leta 160 članov in članic. Med letom so pristopili trije moški člani in 11 ženskih članic, izstopilo pa je 10 moških in 10 žensk. Dva člana sta umrla. Med drugimi je poudarjal načelnik, da se je uvela akcija za ustanovitev zadruge krojačev in krojačic itd. za sodni okraj Kranjska gora s sedežem na Jesenicah. Ob enem je opozoril načelnik na dopis trgovske in obrtne zbornice, ki svari obrtnike pred tuji mi razstavami in kupljenimi diplomami. — Društveno premoženje znaša skupno 4632 K 8 v. Dohodki minulega leta znašajo 1301 K 59 v, izdatki pa 1206 K 6 v. Premoženje je plodonosno naloženo. Na predlog pregledovalca g. Držaja Mat. so podali zborovalci absolutorij. — Na to je prišel občni zbor k najvažnejši točki dnevnega reda in sicer k točki: Ustanovitev bolniške blagajne.

Za sklepanje te točke je potrebna po zakonu dvetretjinska večina članov in članic. Zadruga se je pečala s tem vprašanjem že delj časa. Toda do letos člani in članice še niso bili toliko zavedni, da bi uvideli nujnost in potrebo organizacije in korist, ki jim nudi organizacija posebno glede te važne in socialno velpomembne institucije. Pri letošnjem občnem zboru pa se je dosegla v tem oziru več kot tričetrtinska večina in je bil predlog po kratki debati brez vsakega ugovora, pravomočno, soglasno sprejet. Z zadovoljstvom je konstatiral načelnik sprejem in je izjavil, da izroči Zadruga tozadevna pravila takoj deželni vladi v potrdilo, na kar se bo sklical ustanovni občni zbor »Bolniške blagajne Zadruge krojačev, krojačic, krznarjev itd. v Ljubljani«. — Kakor je načelnik že uvodoma poudarjal, praznuje zadruga letos svojo petindvajsetletnico. Na tozadevni predlog, da se določi prispevek iz zadrugnega imetja v svrhu proslave petindvajsetletnice se je določila najvišja vsota 600 K. Obenem se je sklenilo, da se priredi povodom tega slavlja slavnostno zborovanje in se je izvolil v ta namen poseben odsek, ki bo imel nalogo vse potrebno urediti. V ta odsek so bile izvoljene gospodičice: Karo Marija, Heliel N. in Šarc Mar. in gg. Rojina, Kunc in Hribar ml. — Zadruga doklada za leto 1914 se je določila na 1 K, ob enem odpadejo letos vsled petindvajsetletnice zadruge vse kazni. K točki: »Prispevek obrtni nadležalni šoli«, se je sklenilo na predlog g. Ložarja, da se plača v ta namen za vsakega vajenca in vajenke namesto 1 K po 2 K. — Pri raznoterostih se je obravnavalo o več zadrugnih vprašanjih in sklenilo več ukrepov v prid članov in članic. Posebno se je poudarjalo pri tem vsprejem prevelikega števila vajencev in vajenk, gđc. Šarčova pa je predlagala, da naj gleda Zadruga na to, da se z ozirom na vedno večje zahteve stanu, raztegne učna doba na tri leta, kar se je vzelo z odobravanjem na znanje. Na to se je načelnik zahvalil zborovalcem in posebno poudarjal številno udeležbo članic ter zaključil zborovanje, ki je bilo eno najpomembnejših in najvažnejših zborovanj odkar obstoja ta Zadruga.

Citalnica v Spodnji Šiški priredi v soboto, dne 14. marca 1914 javno predavanje o 500letnici slovenskega ustoličenja koroških vojvod. Predavatelj g. Ivan Tavčar. Začetek točno ob 8. zvečer. Vstop prost.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi dne 19. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji Društvenega doma v Kamniku, na čast vsem Jožkom in Jožicam pevski večer, h kateremu se vsi slavljenci tega dneva vabijo.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Na večstransko zahtevo, zlasti občinstva z dežele, se ponovi v nedeljo popoldne v slovenskem gledališču, tretjič in zadnjič v sezoni, velika narodna igra »Naši bahačji«. Igra je izborna uspešna in splošno ugajala. Tudi časopisi so prinesli o njej jako laskave ocene. Zvečer se predstavlja na odru noviteta »Čez leto dni« (Als ich wiederkam). To izvrstno veseligrro sta spisala tudi naši gledališki publikli dobro znana nemška pisateljja O. Blumental in F. Kadelburg.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred delalnimi sodiščem.

Župnik Sinkovec v Škofji Loki in hranilne knjižice.

(Konec.)

Zagovor Sinkovca se osredotočuje v tem, da on pred vsem zanika, da bi imel denar, marveč ga je že izročil svojim namenom. On ni pasivno legitimiran in je izvrševal le mandat Marije Notar. Obdržal je zase le za pogreb in je celo vse maše oddal drugim. On se je strašno branil prevzeti knjižice, ker se baje noben duhovnik za to ne pusti, toda Marija Notar mu jih je kar vsilila. On pravi dalje, da je prigovarjal Notarjevi, naj da kaj sorodnikom in le po njegovi zaslugi so dobili trije po 100 odnosno 200 K. (Vse drugo, to je čez 8000 K, pa je določil Sinkovec, ki je delal oporoko, za dobre namene.) O kakem dogovoru med Antonom Notarjem in njegovo sestro glede sporne knjižice ni vedel ničesar in je zvedel šele, ko mu je poslalo obrambno društvo izrezke od listov, ki so to priobčili. Takrat je šel nad Notarja in mu očitil, da je Notar prejel dogovor med njima, da bo molčal o oporoki in o denarju in sicer za to, da se ne bodo sorodniki pritoževali, če bi zvedeli, koliko denarja je šlo v dobre namene. Nato predloži uradno potrdilo da je izročil 8000 K ordinarijatu. — Dr. Triller prečka vse navedbe odgovora, posebno nevažno pa se mu zdi, kar govore farovške kuharice, za pogreb je zadostal ostanek njenega pravega premoženja. Denar še ni razmetan, denar je še tukaj in je še lahko za dobiti. Ta denar bi bil postal last rajnce šele, če bi bila ona preživela brata. Sinkovec bi bil moral denar kot sporen deponirati, ker je dobil na eni strani mandat od sestre, na drugi strani pa se je oglasil brat s svojo zahtevo in sicer takoj po pogrebu. Poslal je že 8 dan k Sinkovcu Antona Gabra z naročilom, da mu izroči Sinkovec knjižico. Nato prebere dr. Triller oni dve pismi, kateri je pisal Notar župniku Sinkovcu, v kateri zahteva Notar knjižico in očitja Sinkovcu, da se ne drži 7. božje zapovedi, da je pristen farizej, ki pač uči lepe nauke, izpolnjuje jih pa sam ne. Župnik Sinkovec je odgovoril na to, da naj ga Notar toži, obenem pa je izposloval pri ordinarijatu, da se je Notarju prepovedalo tožiti. Obenem se je starega moža hotelo preplašiti s tem, da se mu prepove maša, če citira brez dovoljenja ordinarijata uhovnega tovarišapred posvetnosodišče. — Konstatira se, da je bil denar dvignjen že 20 dni pred smrtjo Marije Notar, ki je umrla, 21. aprila 1911, pri ordinarijatu deponiran pa šele 10. aprila 1913. Med tem časom je bil denar po zahtevi župnika Sinkovca v cerkveni blagajni. — Priče: Janez Mikuz, sedaj župnik v Sotici ve kot bivši Sinkovčev kaplan, da je izročila Marija Notar Sinkovcu knjižice in da je dala veliko za dobre namene. Sicer pa ve on le to, kar mu je Sinkovec povedal. Ivan Vester, župnik v pokouju se spomni, da mu je rekel Notar, da je dal denar sestri zaradi davka in da ostane ta denar v slučaju njegove smrti njen. Pretekli teden je bil priča pri Notarju, ki je baje poslal sam ponj, in mu je odsvetoval, da naj ne toži. Dr. Triller: Preti se mu je, da ne bo smel več maševati! Priča: Ta prepoved je prišla od škofije. Notar je meni rekel, da se bo držal po mojem nasvetu in znabit, da je na nje ga vplivalo, da ne bo smel več maševati, ker je vložil tožbo proti prepovedi škofa. Jospina Stuhelj, žena učitelja — Notar je njen stric — izpove, da ji je l. 1910. pred selitvijo iz Storit pri Trstu v Škofjo Loko rajnca Marija Notar zaupno povedala, da ima eno knjižico od brata in sicer samo spravljeno za slučaj smrti. Če on umrle, je to moje. Anton Gaber, glavnikar v Preštalu — Notar je njegov stric — pove, da ga je poslal notar 8 dni po smrti Marije Notar k Sinkovcu po knjižico. Rekel mu je tudi, da ne bo zmote v knjižici je listek z svojim imenom. Sinkovec je Gabru odgovoril: »Ja, sem videl, bom prišel sam, da se bova pogovorila.« Tudi mi je Sinkovec nasvetoval, da naj postrežem stricu, češ, on ima še kaj in tudi jaz vam bom še nekaj primaknil. Dr. Triller: Sinkovec je rekel, da bo prišel sam dol? Priča: Da, pa ga ni bilo nikdar. — Urša Dobravec, kuharica pri Notarju pove, da ji je rajnca Marija Notar povedala, da ima bratovo knjižico. Ko je odhajal nekoč župnik Notar v Loka, je rekel sestri, če me ne bo nazaj, si ti gospodar od tega denarja.

ki pa niso nič bistvenega povedali. — Toženec je trdil, da je imel pravičn denar tudi pred smrtjo razdeliti, ker je bilo to donatio inter vivos in brez dostavka za slučaj smrti. Realizirale je porabil Sinkovec tako-le: 6000 K za notranjo upravo cerkve, 2000 K za misijon vsakih 10 let, Ant. Gabru 200 K, Marjeti Černel 200 K in Leopoldu Notarju 100 K, za pogrebne stroške cerkvi 260 K 35 v, za maše 250 K, za pogrebni zavod v Loki 173 kron, za nagrobni spomenik 160 K 78 v, za misijone in za reveže itd. 241 K 47 v. — Dr. Triller prečka, da bi se šlo za darilo med živimi, glede 8000 K trdi, da ga je porabil toženec na lastno odgovornost in pusti veljati izdatke v kolikor so bili pokriti s knjižicami, ki so bile nesporna last Marije Notar. — Nato je bil zaslišan Anton Notar. Njegova izpoved je zelo zanimiva. On pravi: V Plavljah pri Kopru pred več leti je bila Marija Notar pri meni in njej še nisem plačal mezde. Takrat je potovala v Ljubljano in sem ji jaz dal gotovi denar v bankovcih z naročilom, naj ta denar naloži na svoje ime, da bo imela kaj, če jaz umrem in da ne bo rekla, da ni nič dobila. Dogovorila sva se pa izrecno, da ostane denar moj, če ona pred menoj umre. Količ denarja sem dal, ne morem vedeti, pač pa mislim, da toliko kolikor je vpisano v hranilni knjižici. V dokaz, da je ta knjižica moja, je uradnik hranilnice založil v to knjižico listek z mojim imenom. Na predsednikovo vprašanje, da je iz listka razvidno, da se je 21. julija realizirala knjižica št. 80.458 z zneskom po 6319 K 62 v in ravno tisti dan naložilo 5919 K na novo knjižico na ime Marije Notar in ali je morda on dal Mariji Notar to staro knjižico, ostraja tožnik pri trditvi, da je izročil gotov denar in da pri vložitvi dne 21. julija 1913 ni bil v Ljubljani in ni moči od njega dobiti drugih pojasnil. — Ne morem trditvi, da bi o tej pogodbi s sestro kaj povedal tožencu, pa on je moral sam presoditi, ker je bilo v knjižici sicer ime moje sestre pa tudi moje ime in ker je sam moral domnevati, da jaz sestri, ki je pri meni služila tudi kaj zapustim. Med pogovorom, med toženecem in sestro spočetka nisem bil zraven. Potem sem slišal, da je toženec sestro silil z vprašanji ali še kaj, ali še kaj in se nato odločil, da sem šel notri. Po dogovoru mi je v drugi sobi Sinkovec knjižico z veliko vlogo po molil, ne da bi kaj rekel, jaz sem jo pa tudi kar tako enostavno tožencu nazaj dal. Jaz sem bil trdno prepričan, da bo toženec to knjižico meni nazaj dal, kadar bom hotel in da me ne bo spravil tako ob moj krvav zaslužek. Osem dni po smrti Marije Notar sem poslal Gabra k tožencu po knjižico in ta mi je sporočil, da bo župnik sam prišel. Če sem pozneje enkrat prosil nasprotnika odpuščenja, sem to storil iz same vpljudnosti, kakor je to bilo pri nas navada. Res je, da sem rekel, da prisegel ne bom, ker mi je prisega presveta. Potrdim pa še enkrat kar govorim. Res je, da sem lansko leto enkrat želel, da bi toženec dal 300 K za cerkev na Klancu, pa pri tem ni bilo govora, čegava je bila knjižica ali moja ali sestrina. S tem zahtevkom pa se tudi nisem odpovedal lastnini. — Sinkovec zanika te trditve in trdi, da je razdelil po želji rajnce. Denar je prevzel proti tej razdelitvi le proti obljubi, da sorodniki o tem ne bodo ničesar zvedeli. — Po daljšem posvetovanju je razglasil predsednik sklep, da se tožbeni zahtevek zavrne, češ, da je bila Marija Notar posvetnica in lastnica knjige, ki je bila vpisana tudi na njeno ime, o možnem dogovoru med bratom in sestro se pa sodišče ni moglo uveriti.

Napadeno dekle. — Pohotnež. Dne 19. januarja zvečer je napadel na poti iz Radovljice v Črnic, posestnikov sin Franc Brenc, po domače Gromov iz Hrašč dekle Mar. Potočnikovo. Dekle se je vračalo iz Zerovnice, kjer je v družbi več delav in delavcev, med katerimi je bil tudi Brenc, kidalo sneg na železniški progi. Brenc se je tisti večer peljal namesto kot običajno do Lesec, odkoder ima najbližje domov, do Radovljice, kjer je izstopil, tako da ga dekle ni videlo in ji je sledil. Zunaj Radovljice jo je dohitel, zagrabil čez pas, jo vrgel v sneg in se zavali nanjo. Držal jo je tako kakih 10 minut na tleh in je ni spustil kljub temu, da ga je dekle prosilo, da naj jo izpusti in mu zagrozilo z vpitjem. Šele ko ga je dekle pošteno ugriznila v lice, je odskočil, naka je dekle pobegnilo. Šel je še precej časa za njo, toda ni je mogel dohiteti. Fant se zagovarja s popolno pijanostjo, ki se je vpoštevala tudi pri sodbi in je bil obsojen na 1 mesec zapora s postit in dvema tridma ležiščema.

Obravnava pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Kaplana Gnidovca perilo pred vzklonim sodiščem.

Žužemberški kaplan Karel Gnidovec se ponuja kot vzgled, da je res pravi božji namestnik, na ta način, da svoje ovčice za vsako malenkost tira pred sodišče. S tem hoče kaplan dokazati, da natanko izpolnjuje Kristusov nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Kakor deloma že znano, je v zadnjem času preganjal nekega kmetiča iz Mačkovca, češ, da ga je ta razžalil s tem, da je okrog pripovedoval, da je kaplan nekoč pred Božičem srečal na cesti med Dvorom in Žužemberkom in da se je kaplan pri tej priliki »šokal« z Marijino devico Mico Hočevanje. Zaradi tega toženi mož je to pripovedoval na dan, ko je v hiši imel botrijo. Pri tej priliki je bila navzoča tudi žužemberška babica Ana Fabjan, katero je mož takoj na to prosil, naj o tej stvari ne pripoveduje okrog. Toda ta je najbrže še gorko nesla v farovž, kar je na botriji slišala. Kaplan se sicer izgovarja, da je o tem še le zvedel, ko mu je obrambno društvo poslalo izrezek iz lista, kjer se je tudi o tem poročalo. Ker je kaplan po zapovedi Kristusa, ki pravi: Ne sodite, da ne boste sojeni, pred sodiščem zahteval, da se kmetu strogo kaznuje, je bil mož seveda kaznovan, kaplan pa je s tem doprinesel dokaz, da je res pravi božji namestnik. Mož je hotel dokazati, kar je govoril in se je pritožil na vzklono sodišče. Ali eden kazenskih paragrafov govori tako, da tudi, če bi se kaplanu dokazalo, da se je res še tako »šokal« z Marijino devico, ni dopustno, da bi se kaj takega smelo tudi dokazati. Zato je vzklono sodišče tozadevne predloge zavrnilo in je prvo razsodbo potrdilo, kakor je bilo pač že naprej pričakovati. Dr. Pegan je za to razpravo nalašč poslal svojega koncipienta v Novo mesto. Pa je tudi prav, da ga je poslal. Kajti mladi jurist je javno pred sodiščem raznim Janezom Evangelistom in sploh vsem božjim namestnikom, ki se radi pečajo tudi z nežnim spolom, napravil krasno pridigo, češ: »duhovnik je reprezentant javne morale, na katerega ljudstvo še posebno pazi. Kajti če bi duhovnik kot reprezentant javne morale le količkaj napačnega storil, bi bilo to v očeh javnosti posebno pohujšljivo in se mu vsak tak korak bolj zameri kot drugemu človeku.« Ker smo doslej samo mi to trdili, nas tembolj veseli, da je do istega prepričanja prišel tudi koncipient enega največjih deželnih kristjanov.

Razne stvari.

* **Volč.** Iz Tešina poročajo, da so ustrelili v lovišču nadvojvode Friderika izredno velikega volka.

* **Potres.** Iz Carigrada poročajo, da je bil v Pitliu in Ahlatu močan potres, ki je porušil 148 hiš.

* **Vohunstvo.** V Krakovu so aretirali nekega visokošolca, ker je na sumu, da je vohunil v prid Rusiji.

* **Tatvina na poti.** Med vožnjo iz Londona v Vlissingen je ukradel neznan tat članici berolinske opere A. Dux 24.000 mark.

* **Zastrupljeni se je z veronalom zdravnik dr. Kornelij vit. pl. Massari na Dunaju.** Vzrok samomora je to, da ni bil imenovan za asistenta.

* **Požar.** Zgorel je v Bautzenu litografski zavod in tovarna za pisan papir bratov Weigard. Izpod razvalin so potegnili do večera pet mrtvecev.

* **Potopljen parnik.** V Biskajskem zalivu se je potopil parnik iz Stettina »Heinrich«. Na parniku je bilo 20 mož posadke. Rešil se ni nobeden.

* **Pogorela je v Vilni lesena hiša.** Ogenj je nastal ponoči in vsi prebivalci so pogoreli. V hiši je bila neka že bolj priletna ženica z 2 hčer-kama, 3 solarice in en mlad fant.

* **Zaradi brezposelnosti.** Iz jeze in žalosti zaradi brezposelnosti je pobil delavce Florjan Dvornik iz okolice Brna svojega šestletnega nečaka. Presekal mu je s sekiro lobanjo. Deček je obležal na mestu mrtve.

* **Eksplozija.** V obrtni šoli v Locarno je eksplodiral plin. Vodja plinarne, ki je ravno takrat pregledoval napravo in žena šolskega sluga sta smrtno ranjena. V l. nadstropju je bila neka vojaška ambulanca. Vojak, ki je stal na straži je težko poškodovan, ostali pa so nepoškodovani.

* **Zrakoplovstvo.** Laški zrakoplov »Sam«, ki se je dvignil pri Milanu in plul v smeri proti severu je preletel avstrijsko mejo in pristal na avstrijskih tleh. Zendarmerija je zaplenila vse aparate za merjenje, fotografirane posnetke in aparate in se je odpeljalo zrakoplovca Crostija in Siolija na okr. glavarstvo v Rovereto, kjer so jih po kratkem zaslišanju izpustili.

* **Požar v St. Louisu.** Poslopje atletičnega kluba v St. Louisu, ki je, kakor smo že poročali, pogorelo do tal je bilo last Boatbens-banke. Uradniki banke so izjavili, da je bilo v jekleni kamri za 1.376.000 dolarjev denarja. Upajo, da denar ni uničen. Do sedaj pogrešajo 30 oseb, ki so še bržkotte pod razvalinami. Materialno škodo cenijo, če jeklena kamra ni pokvarjena na pol milijona dolarjev.

* **Posledica Hoplovega procesa.** L. 1909 je bil obsojen urednik lista »Tausnboten« v občutno denarno kazni in sicer ga je tožil Hopf, ker ga je urednik ob priliki smrti prve žene Hopfove sumil zastrupljanja. Pred nekaj dnevi se je ta sodba razveljavila in se je državni blagajni ukazalo, da povrne uredniku vso škodo, ki mu je narasla vsled te obsojbe. V kratkem prideta na vrsto še dva podobna slučaja.

* **Obsojen častnik — vohun.** Pred dunajskim garnizijskim sodiščem se je končala včeraj obravnava proti nadporočniku 4. husarskega polka, Arturju Jakobu. Jakob je bil obtožen hudodelstva vohunstva v vojnem času. Obsojen je bil v izgubo šarže in na 17 in pol let težke ječe. Preiskava je dognala, da je vohunil Jakob v prid Rusiji in da je bil dej čas v ozki zvezi z bivšim ruskim vojaškim atašejem na Dunaju, polkovnikom Zankievicem, ki je znan že iz afere bratov Jandrič.

* **Oproščena morilka moža.** V Dortmundu se je vršila te dni obravnava proti posestniku Weller iz Verla. Žena je bila obtožena uboja. Ustrelila je namreč dne 13. jun. l. l. z lovsko puško svojega moža. Preiskava je dognala, da je žena silno veliko pretrpela pred možem, ki jo je pri vsaki najmanjši priliki nejevolje strašno pretepal in trpinčil. Tudi tisti dan je mož ženo napadel in ji grozil, da jo ubije. Žena, ki ni mogla pobegniti, ker jo je mož zaklenil, se ni mogla drugače rešiti, kot da je snela puško in ustrelila na moža. Porotniki so jo cprostili.

* **Izzivanje vojaka.** V gostilno pri Sv. Avoldu je prišel v nedeljo jutraj neki delavec in si je naročil čašo žganja. Neki stražmojster tamšnjega ulanskega polka je delavca nahnulil z besedami: Kaj si »Wakes« že na vse zgodaj kupi žganje. Delavec je bil tiho, ker ni hotel napraviti škandala zaradi gospodinje, šel pa je takoj v stanovanje k polkovniku, ki ga je tudi sprejel. Delavec mu je povedal kaj se je zgodilo in rekel, da samo zaradi tega ni reagiral na izzivanje, ker ni hotel, da bi prišlo do nove savernske afere. Stražmojster je bil obsojen drugi dan na tri tedne zapora.

* **Zastrupljanje s plinom.** V Osjeku so našli hišno posestnico Kostić mrtvo v njenem stanovanju — zastrupljeno od plina. Tudi njena prijateljica Julijana Hiller je ležala v tem stanovanju brez zavesti, a prenesli so jo v bolnico še pravočasno in ji rešili življenje. V dotično hišo pa plin sploh ni vpeljan in je mogel priti plin v hišo le iz cevi, ki so položene pod hišo. To je zdaj tekem enega leta že šesti slučaj zastrupljenja s plinom v Osjeku. Strah med ljudmi je tako velik, da se mnogi ne upajo spati v hišah. Oblast je zaprla cevi v isti ulici, koder se je zgodila nesreča, in zaukazala temeljito preiskavo vseh cevi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razredna loterija.

Dunaj, 11. marca. Pri današnjem zrebanju državne razredne loterije je odpadel dobitek 50.000 K na št. 14.830, dobitek 10.000 K na št. 84.134, po 5000 K na št. 82.209 in 5408 po 2000 K je odpadlo na št. 3838, 14.015, 16.829, 18.640, 23.537, 27.931, 31.341, 41.417, 51.790, 56.356, 60.510, 61.463, 63.208, 76.933, 77.037, 78.099, 80.401, 97.631, 98.739, 5207, 62.954, 91.206 in 92.518. Nadalje je bila izžrebana cela vrsta srečk z dobitki po 1000 K, 400 K in 200 K.

Deželnozborske volitve na Tirolskem.

Inomost, 11. marca. Inomoški nemški nacionalci kandidirajo v tirolski deželni zbor dr. Winklerja, dr. Maderja, ing. Suskeja, Zösmayerja, Steigerja in župana Greila.

Atora Šviba.

Praga, 11. marca. Češki poslanci bodo vložili v jutrišnji seji državnega zbora ostro interpelacijo, morda tudi nujni predlog, v katerem bodo zahtevali od vlade, da izroči vse dokumente glede afere Šviba. Češki krogi zatrjujejo, da je položaj predsednika praške policije dvornega svetnika Křikave nevzdržljiv, ker je izražal konfidantstvo na naravnost neverjeten način. Češki krogi so ne-

voljni tudi nad knezom Thunom, pod katerim se je Švihova afera vršila. Tudi za časa prvega namestništva kneza Thuna je cvetelo konfidantstvo. Listi spominjajo na afero špijsko na Mrve v procesu proti češki omladini.

Vojaški nabori.

Praga, 11. marca. Letošnji nabori se bodo vršili meseca aprila.

Semenov Tianšanski t.

Petrograd, 11. marca. Član državnega sveta Semenov Tianšanski, eden glavnih sobojevnikov pri osvoboditvi ruskih kmetov, je v 87. letu svoje starosti umrl.

Kriza v Italiji.

Rim, 11. marca. Zaradi ministrske krize je bil na zahtevo Giolittija italijanski državni zbor odgojen.

Rim, 11. marca. Kralj je včeraj dolgo konferiral s predsednikom senata in zbornice glede rešitve ministrske krize. Sonino je pripravljen sestaviti kabinet, zahteva pa pravico razpustiti zbornico.

Volitve na Španskem.

Madrid, 11. marca. Do sedaj je bilo izvoljenih 235 ministerjalcev, 75 liberalcev stranke Romanones, 26 liberalcev stranke Prieta in 18 republikancev in socializtov, med njimi 12 pristašev Maure.

Mehika.

Mehiko, 11. marca. Predsednik je odredil, da prično vse zvezne čete na severu Mehike z napadi na vstaše.

Kitajska.

Petrograd, 11. marca. »Rječ« poroča, da sta se Rusija in Nemčija sporazumeli, da odpokličeta svoje čete iz Kitajske.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Skader, 11. marca. Knezoškofo skadrski Feregis zahteva v imenu prebivalcev Skadra, Malisorov in Miriditov, da mora biti Skader glavno mesto Albanije.

Drač, 11. marca. Avstro-ogrski generalni konzul v Solunu Krall prevzame posle člana Petroviča v mednarodni kontrolni komisiji za Albanijo.

Drač, 11. marca. Tuji parniki so zapustili včeraj Drač.

Valona, 11. marca. Z ozirom na opasno situacijo v Južni Albaniji je imenoval knez Viljem I. poveljnika albankega orožništva Thomsona za izrednega pooblaščenca ter mu naročil, da z vsemi sredstvi napravi v Južni Albaniji red. Thomson je odpotoval v Santi Kvaranto.

Atene, 11. marca. Včeraj so izročile grške čete Kolonijo albaniskim orožnikom.

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 11. marca. Črnogorska skupščina je sprejela zakon o naseljevanju v novih pokrajinah. Ustanovila se bo za te pokrajine hipotekna banka.

Srbske železnice.

Belgrad, 11. marca. Načrti za železnico Veles-Bitolj so izdelani. Graditi se začne 1. aprila.

Srbski konkordat.

Rim, 11. marca. Vatikanski krogi so nad včerajšnjim člankom »Reichspošte« silno nevoljni ter odklanjajo stališče, ki je zavzemalo v tem članku avstrijski oficijozni krogi.

Delo bolgarskega agenta.

Belgrad, 11. marca. Dne 16. februarja je zgorelo provizorično srbsko gledališče v Skoplju, ki je bilo šele pred kratkim renovirano s stroški 50.000 dinarjev. Takoj so sumili, da je bil ogenj položen iz političnih nagibov. Sedaj so dognali, da je to storil neki bolgarski agent, preoblečen kot dimnikar.

Volitve na Bolgarskem.

Sofija, 11. marca. Vlada je dobila 128 mandatov, opozicija 117. Kinečka stranka ima 51, demokrati 26, reformni socialisti 9, Gešovovi pristaši 7, Danenovi 3 in radikalej 5 mandatov.

Grška.

Atene, 11. marca. Grška vlada namerava uvesti tobačni monopol za celo Grško.

Prečitane časopise v šent-jabobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjabobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bna.

Gospodarstvo.

Razredna loterija. Peto žrebanje razredne loterije obsega 40.000 dobitkov in eno premijo, skupaj za 11.875.200 K. Vsak dan se izžreba 2000 srečk. Prvi glavni dobitnik znaša 300.000 K, premijo 700.000 K dobi srečka, ki se vleče zadnja v minimalnem znesku 2000 K. Razen teh so še glavni dobitki po 200.000 K, 100.000 K, 60.000 K, 50.000 K, 40.000 K, 2 dobitka po 25.000 K, 10 po 20.000 K, 20 po 10.000 K, 30 po 5000 K, 400 po 2000 K in 600 po 1000 K, končno 3045 dobitkov po 400 K in 35.886 dobitkov po 200 K. Izžrebane so bile razen dobitka za 10.000 K še srečke z dobitkom 2000 K in sicer št. 44.641, 75.302, 25.249, 26.981, 57.712, 90.960, 19.231, 47.329, 55.615, 69.771, 75.417, 95.115, 77.380, 86.65. Po 1000 K so dobile srečke št. 3262, 7035, 21.112, 13.982, 17.094, 24.129, 40.103, 44.135, 55.426, 72.225, 86.177, 72.226, 94.289, 76.556, 53.675, 42.30, 24.027, 65.441, 85.854, 94.332, 92.89, 13.892, 19.625, 31.422, 44.417, 94.297, 96.535, 44.142. — Izžrebana je bila nadalje še cela vrsta srečk po 400 K in 200 K.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo Fr. Lukner, uč. 3 K, nabral v veseli družbi izletnikov v gostilni Verzel pri Sv. Duhu na Stari gori, J. Steiner, Litija 9 K 70 v, nabrano na obč. zboru Slov. plan. društva v veseli družbi v gostilni pri »Urški« v Litiji, Ivan Deržić v Zidanem mostu 6 K, kot skupičnik dražbe za zadnjo »Dames« cigareto in podružnica C. M. družbe v Rušah 21 K, nabrano v veseli družbi povodom občnega zbora S. P. D. v Rušah. Skupaj 39 K 70 v. Živel nabiralci in darovalci!

Omrli so v Ljubljani:

Dne 9. marca: Luitgarda Zeschko, posestnikova žena, 75 let, Erjavčeva cesta 14. — Jospina Likozar, mesarjeva hči, 2 leti, Prisojna ulica 5. — Fran Šetina, posestnik, 49 let, Miklošičeva cesta 9. — Fran Gaberšek, sluga, 25 let, Slomškova ulica 3. — Erna Kermelj, rejenska, 20 mesecev, Poljanska cesta 45. — Anton Gostiša, branjevec, 43 let, Sv. Petra cesta 49.

Dne 10. marca: Marija Robida, bivša kuharica, 78 let, Sv. Petra cesta 46. — Katarina Jagodica, zasebnica, 88 let, Radeckega cesta 9.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

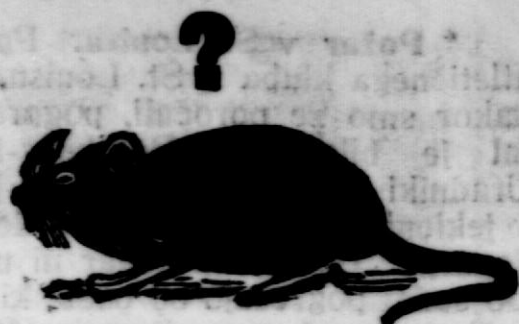
Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Seidiz-praska«, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešil na prebavljanje in sicer z rastocim vsemom. Skatljica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 25

Veselo pozdravljamo prvo brstje.

in prastaro veselje nad naravo žene ljudi ven iz temnih hiš. Načelo pa bi moralo biti, ne samo skrbno se oblačiti, nego tudi občutljive sleznice sopol varovati vnetja s tem, da vzamemo seboj nekaj Fayevih sodenskih mineralnih pastil: Pastilje so prijetnega okusa, pripravne porabe ter zanesljivega učinka. Dobivajo se po vseh lekarnah, drogerijah itd. za K 1.25. Pazite pa vedno na ime Fay in na beli uradni kontrolni pas županskega urada in obč. sveta Bad Soden a. Taunus.

Izredno učinkovito sredstvo proti zastarelim želodčnim boleznim in zagatenju.

Hitri in zanesljivi uspehi, ki so se dosegli s Stomoxysenom so ga na daleč in široko napravili za priljubljeno domače zdravilo. Stomoxysen je popolnoma nedolžen izdelek iz kisika ter se dobiva v vsaki lekarni. Najbolje ga je vzeti vsak dan trikrat in sicer po eno do dve tableti med jedjo. Uspehi, ki se dosežejo pri želodčnih težavah, zagatenju in mnogimi boleznimi, ki so z njimi v zvezi, so naravnost sijajni. Kislina v želodcu izgine, srce ne tolče več. Bolečine v jetrih in obistih ter v hrbtu se ne pojavijo več. Živi se okrepe. Stomoxysen zapisujejo mnogi odlični zdravniki, ker kisik, ki ga obsega, povzroča učinek, kakor si ga bolje misliti ne moremo. Splošno je znano, da kisik zrak zboljšuje; čisti in krepi pa tudi želodec in obisti in pomori kali, ki so pogosto vzrok hudim boleznim. Vsaka lekarna ima Stomoxysen, ako bi ga pa ne imela, ga pa lahko priskrbi. En poizkus bo vsakega prepričal o izbornosti tega izdelka. Prosim, izrežite.

Pazite na dan 25. marca t. l.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 11. marca 1914.

Naložbeni papirji.	Denar	Diagonal
4% majeva renta	82.55	82.75
4 2/3% srebrna renta	86.—	86.20
4% avstr. krona renta	83.05	83.25
4% ogr. krona renta	82.10	82.30
4% kranjsko dež. posojilo	—	89.—
4% k. o. češke dež. banke	88.—	89.—

Srečke.	Denar	Diagonal
Srečke iz l. 1860 1/2	442.—	452.—
„ 1864	680.—	690.—
„ tiske	294.—	304.—
„ zemeljske l. izdaje	281.50	291.50
„ 11.	243.—	253.—
„ ogrske hipotečne	227.—	237.—
„ dun. komunalne	469.—	479.—
„ avstr. kreditne	472.—	482.—
„ ljubljanske	60.—	65.—
„ avstr. rdeč. križa	52.—	56.—
„ ogr.	31.75	35.75
„ bazilika	27.75	30.75
„ turške	225.50	228.50

Delnice.	Denar	Diagonal
Ljubljanske kreditne banke	406.—	407.—
Avstr. kreditnega zavoda	637.75	638.75
Dunajske bančne družbe	531.50	535.50
„ 103.—	103.—	104.—
„ 710.50	710.50	711.50
„ 841.35	841.35	842.25
„ 303.—	303.—	304.—
„ 276.50	276.50	277.50

Valute.	Denar	Diagonal
Cekini	11.38	11.42
Marki	117.70	117.90
Franki	95.20	95.40
Lire	95.—	95.20
Rubli	253.62	253.62

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 11. marca 1914.

Termin.	za 50 kg	12.55
Pšenica za apr. 1914	za 50 kg	11.34
Pšenica za maj 1914	za 50 kg	9.48
Rž za apr. 1914	za 50 kg	9.70
Rž za oktober 1914	za 50 kg	7.70
Oves za apr. 1914	za 50 kg	7.75
Oves za oktober 1914	za 50 kg	6.89
Koruzna za maj 1914	za 50 kg	6.91
Koruzna za julij 1914	za 50 kg	6.91

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetrovi	nebo
10. 2. pop.	731.0	12.6	sr. jzh.	dež
9. zv.	728.3	12.5	sr. zah.	del. jasno
11. 7. zj.	727.6	11.1	sl. jzh.	dež

Srednja včerašnja temperatura 11.99, norm. 27. Padavina v 24 urah mm 11.6.

Bencinov motor

Malo rabljen ležer bencinov motor, izdelek Langen & Wolf, se vsled upeljave električne sile ceno proda. Motor se še lahko ogleda v obratu. Vraša se: **Zavod za električne naprave Vojnović & Cie., Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.** 976

Ljubljana, dne 7. marca 1914.

Ing. Hugon Uhlir, Ljubljana.

ZAHVALA.

Ob prebitki izgubi našega iskrenoljubljenega, predobrega so-proga, sina, očeta, starega očeta, brata, svaka, gospoda

Ljudevita Ševar

došlo nam je od vseh strani toliko tolažilnih izrazov sočutja pism in brzojavno, da nam ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Zato se tem potom vsem najskrenejše zahvaljujemo. Posebna zahvala še pred. duhovščini iz Cerknice, Starega trga, Unca, Slavine nadalje p. n. Izo-braževalnemu društvu, slav. načelstvu županstva Rakek in Cerknica. sl. okraj. cestn. odboru cerkniškem, sl. okraj. šolskemu svetu, šolskemu vodstvu, učitelstvu in šolarjem na Rakeku, sl. uradništvu in uslužben-cem južne železnice ter ne načel. bl. g. Fortiču, kateremu dolgujemo za prvo ustejo in tolažilno pomoč še posebno zahvalo, sl. pevskemu zboru „Sloboda“ za gniljivo petje pred hišo in na grobu, sl. c. kr. žen-dameriji, sl. oddelku požarne straže, sl. uradništvu knez Windischgraez-vega urada v Planini, sl. avtomobilni družbi, cenj. soobčanom ter vsem gospodom in gospem, prijateljem, znancem, ki so prihiteli od blizu in daleč izkazati zadnjo čast pokojniku. Lepa hvala vsem gg. rediteljem spreveda. lovcem za častno spremstvo in zadnji lovski blagor in salve. Hvala lepa za častno spremstvo ob krsti vsem občanom, nositeljem hvala in vencev. Hvala lepa vsem darovalcem prekr. vencev in šopkov, kakor tudi vsem društvom in odposlancem. Posebno hvala izrekamo bl. g. prim. dr. Dergancu za njega res človekoljubno požrtvovalnost, s ka-tero mu je lajšal bolečine do zadnjega diha, istotako č. ss. usmiljenkam in strežničkam osobju, ter g. Jos. Turku za oskrbo spreveda.

Bog plati vsem!

Rakek, dne 11. marca 1914.

Žalujejo rodline: Ševar, Lavrič, Gornik, Fišer.

Odvetniški koncipijent

s substitucijsko pravico št. 1. aprila t. l.

Ponudbe pod „Substitucija 10/974 na upravn. »Slov. Naroda«.

Dobroga, oženjenega

žagarja

sprejemam takoj za vodno žago s turbino, 2 jarna. Plača od komada, prosto stanovanje in vse žaganje in žamajne. 956

Ponudbe naj se pošljejo na Fr. Serke v Cerknici.

Valec smrti so 4 lepe

stavbne parcele

ob Elizabetni cesti prodajo pod najugodnejšimi pogoji.

Natančnejša pojasnila daje gospa Roza dr. Gallatja, Poljanska cesta št. 18. (l. nadstr.) 979

Svarilo.

Podpisani naznanjam cenj. odje-malcem in naročnikom, da sem gosp. Ivana Ješe odpustil iz moje službe kot računovodjo, torej ni več upravičen zame sprejemati kaka naročila ali pisma ali kake denarne vrednosti.

V Ljubljani, dne 10. marca 1914.

Tomo Bricelj

stavbeni in pohištveni pleskar, Dunajska cesta št. 16.

Krasno

gospodarsko posestvo

na deželi, v najrodovitnejšem delu Šta-jerske: vzorno gospodarstvo, travniki, vinogradi z najlahtnejšimi vrstami, sadovnjaki, elegantna, moderno opremljena gosposka hiša, 9 sob, poselska, kopalna soba in pritlikline, gospodarsko poslopje, velik lov v zakup, se proda s fundusom instructusom vred samo zaradi razdelitve dedščine za K 120.000.

Albert Wiener, Gradec, Jungferngasse št. 1, Generalihof.

Izjava.

Podpisani Hugon Uhlir, inženir v Ljubljani, preključem in obžalujem, da sem se izražal o dinamo-stroju, ki ga je dobavila tvrdka Vojnović & Co. v elektrarno v Cirknem, da je star oz. manj vreden, ker sem se prepričal, da je stroj nov in se ga mora šteti med najnovejše tipe. 981

Tudi se tvrdki Vojnović & Co. v Ljubljani zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega preganjanja.

Ljubljana, dne 7. marca 1914.

Ing. Hugon Uhlir, Ljubljana.

Za majev termin se odda dobro idoča

pekarija

na Tržaški cesti št. 11. — Odda se tudi gostilna in mesarija skupno ali posamezno. Zve se istotam, l. nadstr., levo. 977

Izvrstna, dobro vpeljana

specerijska trgovina

pri tovarni s 7000 delavci, Gor. Šta-jersko, se takoj odda zavoljo druž. razmer. — Natančnejše pri H. Koller, pošta Seegraben pri Leobnu. 975

Okrožne zastopnike

za vse večje industrijske kraje Avstro-Ogrske oziroma Alpske dežele išče

prve vrste renomirana firma, ki je doslej v industrijskih središčih imela lastne inženirske pisarne.

Samo oni gospodje, ki so pri tvornicah s parnim obratom prav dobro uvedeni naj se z navedbo referenc javijo pod: „Gutes Ein-kommen 3974“ na anončno ekspedicijo Haasenstien & Vogler d. d. Dunaj I. 984

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Ana Karenina. Roman. Ruski spi-sal Lev grof Tol-stoj. Cena broš. 6 K 40 vin, vez. 8 K 40 vin, s pošto 30 v več.

Bela krizantema. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 60 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang. Cena broš. 2 K 50 vin, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov. Spisal L. Wallace. Cena vez. 4 K 50 v, s pošto 30 v več.

Dvajset let pozneje. (Nadalje-vanje Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez. 8 K, s pošto 20 v več.

Gospa Judit. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 20 v, s pošto 20 v več.

Grof Monte Christo. Roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 8 K, vez. 12 K, s pošto 20 v več.

Hiša Marije Pomočnice. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 v več.

Hlapec Jernej in njegova pravica. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 40 v, vez. 2 K, s pošto 20 v več.

Kako pišejo ženske. Fran-coski spisal M. Prevost. Cena 4 K, s pošto 20 vin. več.

Knjiga za lahkomišelnje ljudi. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K 50 vin, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 v več.

Mali ljudje. Spisal Milan Pugalj. Cena broš. 3 K, vez. 4 K, s pošto 20 v več.

Mati. Roman. Ruski spisal Maksim Gorki. Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto 20 vin. več.

Muhoborci. Spisal Fr. Milčinski. Cena broš. 2 K 50 v, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 v več.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v, s pošto 20 v več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena 3 K, s pošto 20 v več.

Oliver Twist. Angleški spisal Charles Dickens. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 20 v, s pošto 30 v več.

Pol litra vipavca. Spisal D. Feigel. Cena broš. 1 K 80 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 v več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-francoske vojne. Spisal E. Zola. Cena broš. 5 K 60 v, vez. 6 K 80 vin, s pošto 30 vin. več.

Ponižani in razžaljeni. Roman. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v, s pošto 20 v več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkie-wicza. Cena broš. 6 K 40 v, vez. 8 K 40 v, s pošto 20 v več.

Povesti dr. Iv. Tavčarja. Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin, vez. 16 K 50 vin, s pošto 20 v več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši cenik cele zaloge.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo K — 40.

II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in rud-niških knjigah K — 80.

IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob konverziji v knjižnih terjatev K — 80.

VI.—X. zvezek: Predpisi o razredbi in uredbi ter o zlozbi zemljišč K 2.—.

XI. in XII. zvezek: Predpisi zoper okvaro polj-sčine za Kranjsko, Koroško, Goriško, Istro, Trst in Štajersko K — 80.

XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pri-stojbinah in zapovedanih notarskih spisih K — 80.

XV. zvezek: Županstvom izročena opravila so-dišč K — 40.

XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K — 80.

Prešernov album. Uredil Anton Aškerc. Cena 2 K 40 v, s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena vez. 5 K 50 vin, s pošto 30 v več.

Rodbina Polaneških. Zgodo-vinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 10 K, vez. 13 K, s pošto 20 v več.

Slike in revolucije. Ruski spisal M. Arcašev. Cena broš. 1 K 60 v, vez. 2 K 50 v, s pošto 20 v več.

Slovensko gledališče. Spi-sal A. Trstenjak. Cena 2 K, s pošto 20 v več.

Socijalizem. Spisal V. Knaflič. Cena 4 K, s pošto 30 v več.

Trije mušketirji. Zgodovinski roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 80 v, s pošto 20 v več.

Udovica. Povest iz 18. stoletja. Spisal I. P. Tomič. Cena 1 K 60 v, s pošto 20 v več.

Vinjete. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 3 K 60 v, vez. 4 K 60 v, s pošto 20 vin. več.

Volja in moč. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v več.

Za križem. Spisal Iv. Cankar. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v, s pošto 20 v več.

Zaobljuba. Povest. Hrvatski spisal F. Bečić. Cena broš. 1 K 80 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 v več.

Zbirka citatov in aforiz-mov. Uredil Slavko Klepec. Cena broš. 2 K 50 v, vez. 3 K 30 v, s pošto 20 v več.

Z ognjem in mečem

Novosti za pomladno sezono

OBLEKE PO MERI B. Götzi Ljubljana

kakor tudi
najnovejša oblika pri

Samo Mestni trg št. 19.

Privatna vozna šola!

za avtomobilizem izučuje ljudi vsakega stanu za spretno krmiljenje avtomobilov. Zmeren honorar. Vstop vsak čas. Za položitev oblastvenega ispita se garantira. Moja šola izkazuje najbolje uspehe. Prve vrste reference.

Priložnostni nakup že rabljenih avtomobilov prav cene priporoča
Karl Lachner,
Dunaj III, Hegergasse 6.

Otvoritev cvetlične trgovine.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril s 1. marcem na Mestnem trgu števil. 11. cvetlično trgovino. Priporočam se za izdelovanje vencev, šopkov ter sploh za vse v to stroko spadajoča dela. — Solidna postrežba. — Zunanja naročila točno. Z velespoštovanjem

Anton Ferant,
umetni in trg. vrtnar, Ljubljana Ambrožev trg 3.

ANTON STACUL, Ljubljana,

priporoča najtopleje izvrstni

599

šampanjec

Kleinoschek Derby cuvée rèservée

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Brančo števil. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Lepo stanovanje

na solčni legi s 3 oziroma 4 sobami se išče za avgust termia.

Ponudbe pod „avgust“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 392

Jabolčnik

iz najboljših leg Štajerskega, čist, prirodno pristen, od 100 litrov naprej, liter po 20 vin. po povzetju razpošilja
Juri Jož. Stelzer, Wetzelendorf pri Gradcu

Lov v najem

se odda v Zgor. Krmi pod Triglavom za dobo 5 let. Prostor obsega 500 ha v okrožju pod Kredarico. Nahaja se v ter. revirju mnogo divjih kozlov, rušev v planinskih zajcev in belih gorskih jerebic.

Dražba se bo vršila v podobčini Zasip v gasilskem domu dne 13. aprila 1914 od 3. do 4. ure popoldne.

Natančneje pogoje daje pismeno: **Sronja Zasip, p. Bled.** 985

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 kromu.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljub. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajna južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Velike zaloge najmodernejših aluminijev. Klobuke cilindre in čepice v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporoča **IVAN SOKLIČ.** Pritul Panama-aluminij od 9 K do 50 K.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

523

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Zastopstvo za razpečavanje naših najbolje znanih

Puchovih koles

prevzela je za to sezono firma

IGNACIJ VOK, Ljubljana

Sodna ulica števil. 7,

specijalna trgovina šivalnih strojev „Pfaff“.

Puchwerke, delniška družba, Gradec.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-32 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-45 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.

5-21 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor. Odhod na Kamnik: 7-32, 11-30, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

! Domače podjetje !

P. T.

Podpisana tvrdka si dovoljuje vlijudno naznaniti, da se s 15. marcem 1914 otvori

VIKTORIA tovarno za žitno kavo v Ljubljani

v kateri se izdeluje neprekoaljiva sladna in žitna kava pod znamko **Viktoria.**

Priporoča se p. t. trgovcem za cenjene naročbe in naklonjenost.

953

Z odličnim spoštovanjem

Albert Pečevnik & Co.,
Pisarna: Kongresni trg 14.

Spomladne modele

za dame in deklice priporoča tvrdka

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19.

Za gospode in dečke

največja izbira

958

oblek in površnikov

najnovejšega kroja. Priznana najnižje cene.

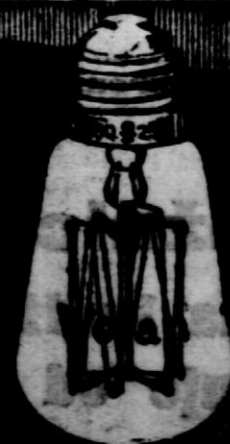
Solidna postrežba!

Solidna postrežba!

Wotan
svetilka

z vlečeno
svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalacijah

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

Za svojo trgovino z mešanim blagom
sprejme tako

2 učenca

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Ponudijo naj se telesno krepki
dečki in s primerno šolsko izobrazbo.

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
„ stane samo „ 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—
dalje blago za površnike, turistovski lo-
den, svilnate kamgarne, blago za damске
obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah
kot solidna in poštena vrlo znana

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu (Brann).

Vzorec gratis in franko.
Od tega, da direktno naročajo blago pri
firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju,
imajo privatni odjemalci veliko prednost.
Največja izbira. Stalne najnižje cene.
Tudi najmanjša naročila se izvrše naj-
pozorneje in natančno po vzorcu. 615

J. GROBELNIK

prej Franc Souvan sin

sedaj

Mestni trg št. 22

nasproti lekarne

LJUBLJANA

naznanja, da ima tudi v svoji na novo urejeni manufakturni trgovini
posebno bogato zalogo

Sukna za moška oblačila

**Na novo došlo 600 najnovejših vzorcev po
brezkonkurenčnih cenah!**

Zahtovajte vzorce!

Nekaj, kar še ni bilo:

4000 m različnih ostankov sukna za hlače in
cele obleke sem kupil v veliki tovarni za polo-
vično ceno.

**Proj 1 m K 6-7, sedaj samo
K 3-60, cela obleka 3 m stane le
K 10-80.**

Prodaja se samo, dokler je kaj zaloge!
**Velika partija 1000 tucatov
modernih žepnih robcev za re-
klamno ceno K 2- tucat.**

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

Ako se hočete zabavati in užiti
par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohlin.

Broširano K 1'50, vezano K 2'40.

Dobiva se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Alojzij Maggioli,

kurat v Plezzo (pošta Creta,

Tirolsko)

je bil po

tinkture za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

ozdravljen trdovratnega čre-
vesnega katarja; to sredstvo
je pomoglo mnogim njegovim
znancem do zopet doblje-
nega zdravja.

Steklenica 20 vin.

Najnovejše steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije
prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, drže za prsa,
životke (Miederleiberl) kakor vse hygienične otroške, dekliške in
damske potrebščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specialna trgovina

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodrželce
po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Eden ali več družabnikov

kapitalistov z 20—30.000 K. so išče
za izkoriščanje novega železnega
tistvu dobropeljanega in več
državah patentovanega železnega
predmeta, katerega vsaka hiša na de-
želi neobhodno potrebno rabi.

Ponudbe naj se pošlje pod naslov
„D. R. patent“ na upravništvo „Slo-
venskega Naroda“.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd. 123

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in žilpalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr
obratom moderno urejena delavnica
Najnovejši cenik brezplačno!

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to
stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira:

Solidna postrežba:

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. KUNC

Ljubljana

Dvorski trg 3.

**Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke.**

Najnižje, stalne cene.

Ceniki na razpolago.

!!! KDOR RABI !!!

bencin motorje, elektromotorje, pluge in brane, brzoparil-
nike, kosilnice in druge stroje za košnjo, stroje za roko-
delce in razno
orodje, stiskal-
nice za sadje in
seno, mlatilnice
in slamoreznice,

vratila, predmete
za mlekarne, dal-
matinski cement,
traverze in žel-
ezne šine,

naj se obrne na najstarejšo, širom cele Kranjske, Štajerske in Primorske
dobro znano tvrdko in razpošiljalnico poljedeljskih strojev

Fr. Stupica

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Dobra postrežba je vsakomur za-
jamčena. Najnižje cene! Priznane
najboljši stroji. Ceniki brezplačno.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 2.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

430

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

440

vseh vrst po dnevnem kurzu.